

BESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING

- voor het project: Zonnepark Midden Groningen
- locatie: Percelen gelegen nabij Achterdiep Noordzijde 3,
9611 BS in Sappemeer, begrenst door Achterdiep NZ,
Lodijck, Langewijk en Buitenhuizen te Sappemeer.
- Kadastraal bekend: Kadastrale Gemeente Sappemeer,
Kad. Sect. K, perceelnr. 234, 235, 236, 242, 244,
246, 248, 249, 250, 251, 252, 411, 658, 681.
- activiteiten:
- bouwen van een bouwwerk
  - gebruik van gronden en bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan
- verleend aan: Powerfield Free Zone N.V.
- Olo-nummer: 2379135
- Verzenddatum: 20 SEP 2017

Inhoudsopgave

1	Besluit	3
1.1	Aanvraag	3
1.2	Beslissing.....	3
1.3	Beroep.....	3
1.4	Inwerkingtreding.....	4
1.5	Ondertekening	4
1.6	Verzending	4
2	Procedure	5
2.1	Uitgebreide procedure	5
2.2	Zienswijzen	5
2.3	Rijkscoördinatieregeling	5
2.4	Bevoegd gezag	6
2.5	Volledigheid	6
2.6	Adviezen.....	6
2.7	Verklaring van geen bedenkingen	6
2.8	Vooroverleg	6
2.9	Toezenen besluit.....	7
2.10	Publicatie besluit.....	7
3	Inhoudelijke overwegingen	8
3.1	(Ver)bouwen van een bouwwerk	8
3.2	Gebruiken van gronden en bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan.....	9
4	Voorschriften	12

1 Besluit

1.1 Aanvraag

Het college van Burgemeester en wethouders van de gemeente Hoogezand-Sappemeer heeft op 19 juli 2016 een aanvraag om een omgevingsvergunning als bedoeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) ontvangen voor het project "Zonnepark Midden Groningen".

De aanvraag is ingediend door Powerfield Free Zone N.V. en heeft betrekking op percelen gelegen nabij het perceel Achterdiep Noordzijde 3, 9611 BS in Sappemeer en is begrensd door Achterdiep NZ, Lodijck, Langewijk en Buitenhuizen te Sappemeer.

De betreffende percelen zijn kadastraal bekend: Kadastrale Gemeente Sappemeer, sectie K, perceelnummers 234, 235, 236, 242, 244, 246, 248, 249, 250, 251, 252, 411, 658, 681.

De volgende activiteiten zijn aangevraagd:

- Bouwen van een bouwwerk;
- Gebruiken van gronden en bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan;

Het project bestaat uit:

- Oprichten van een zonnepark (103 MWp op +/- 117 hectare) met de daarbij behorende bouwwerken zoals zonnepanelen/hekwerken/opslagcontainer/traforuimten/omvormers/DVR ruimtes.

1.2 Beslissing

Het college van Burgemeester en wethouders besluit:

1. gelet op hoofdstuk 3 van dit besluit alsmede paragraaf 2.3 en 3.3 van de Wabo, de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen overeenkomstig de aanvraag en de bij de aanvraag behorende bescheiden;
2. de vergunning te verlenen voor de volgende activiteiten:
  - Bouwen van een bouwwerk (art. 2.1 lid 1 onder a Wabo);
  - Gebruik van gronden en bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan (art. 2.1 lid 1 onder c Wabo);
3. dat de aanvraag met bijbehorende stukken deel uitmaakt van de vergunning;
4. dat de volgende stukken deel uit maken van de vergunning:
  - aanvraagformulier omgevingsvergunning;
  - alle bijlagen zoals genoemd in het Bijlagenoverzicht van Powerfield, versie 18 september 2016;
  - advies welstand d.d. 3 augustus 2016;
  - schriftelijke reactie van de aanvrager, d.d. 9 augustus 2016, n.a.v. het welstandsadvies;
  - advies welstand d.d. 21 september 2016;
  - Nota van zienswijzen zonnepark Midden-Groningen 18 juli 2017 en de nota van zienswijzen zonnepark Midden-Groningen (van 27 september 2016).
5. de vergunning te verlenen voor een periode van 30 jaar;
6. te bepalen dat de voor de verlening van de vergunning bestaande toestand hersteld dient te zijn na afloop van de periode waarvoor de vergunning wordt verleend.

1.3 Beroep

Tegen dit besluit kunnen belanghebbenden beroep instellen bij de Rechtbank Noord-Nederland binnen zes weken vanaf de dag dat het ter inzage is gelegd (20 september 2017).

Als onverwijlde spoed dit vereist, kan ook een verzoek om voorlopige voorziening worden ingediend bij de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Nederland (Postbus 150, 9700AD Groningen).

1.4 Inwerkingtreding

Deze vergunning treedt in werking op de dag na afloop van de beroepstermijn. Als er een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan, treedt deze vergunning niet in werking voordat op dat verzoek is beslist.

1.5 Ondertekening

Burgemeester en wethouders van Hoogezand-Sappemeer,

J. Vos
secretaris

P.M.M. de Jonge
burgemeester

1.6 Verzending

Een afschrift van dit besluit is verzonden aan:

- de aanvrager;
- Gedeputeerde Staten van Groningen, Postbus 610, 9700 AP, Groningen;
- Waterschap Hunze en Aa's, Postbus 195, 9640 AD, Veendam;
- De inspecteur (Inspectie Leefomgeving en Transport).

2 Procedure

2.1 Uitgebreide procedure

Het project is in strijd met de regels van het bestemmingsplan. Overeenkomstig artikel 3.10 lid 1 sub a Wabo dient het besluit op een aanvraag als bedoeld in artikel 2.12 lid 1 onder a onder 3 Wabo te worden voorbereid middels een uitgebreide voorbereidingsprocedure.

Gelet hierop zijn wij niet verplicht om van de aanvraag kennis te geven, tenzij bij de voorbereiding van de beslissing op de aanvraag een milieueffectrapport (MER) moet worden gemaakt. Aangezien bij de voorbereiding van de beslissing op de aanvraag geen MER moet worden gemaakt hebben wij geen kennis gegeven van de aanvraag.

De ontvangst van de aanvraag is op 27 juli 2016 bevestigd aan de aanvrager.

Van 10 mei 2017 to 21 juni 2017 heeft een ontwerp van het besluit gezamenlijk met de ontwerp verklaring van geen bedenkingen ter inzage gelegen in het gemeentehuis van de gemeente Hoogezand-Sappemeer. Van de terinzagelegging van het ontwerpbesluit is kennisgegeven door publicatie in de Regiokrant, de Staatscourant en op de gemeentelijke website.

2.2 Zienswijzen

Gedurende de ter inzage periode van het ontwerpbesluit is eenieder in de gelegenheid gesteld om zienswijzen naar voren te brengen. Van deze gelegenheid is gebruik gemaakt. De zienswijzen en de reactie op de zienswijzen zijn verwoord in de bij het besluit gevoegde Nota van zienswijzen zonnepark Midden-Groningen 18 juli 2017. Gelet op de publicatie van het onderhavige ontwerp besluit van 10 mei 2017, waarin is aangegeven dat de eerste zienswijzen coulancehalve worden meegenomen wordt bij dezen verwezen naar de Nota van zienswijzen zonnepark Midden-Groningen van 27 september 2016. Deze nota van zienswijzen maakt deel uit van de vergunning. De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het voorgenomen besluit.

2.3 Rijkscoördinatieregeling

Het door Powerfield Free Zone NV op te richten grondgebonden zonnepark Midden-Groningen heeft een vermogen van 103 MW.

Omdat het vermogen van het zonnepark groter is dan 50 MW valt het zonnepark, op grond van artikel 9b aanhef en eerste lid, onder b van de Elektriciteitswet 1998, onder de rijkscoördinatieregeling als bedoeld in artikel 3.35 van de Wet ruimtelijke ordening.

De Minister van EZ kan, in afwijking van het voorgaande, op grond van artikel 9b, vierde lid Elektriciteitswet 1998 bepalen dat voor een bepaald project geen inpassingsplan wordt voorbereid en de voorbereiding en bekendmaking van andere besluiten niet door hem wordt gecoördineerd indien, redelijkerwijze niet valt te verwachten dat toepassing van rijkscoördinatieregeling, de besluitvorming in betekenende mate zal versnellen of daaraan anderszins aanmerkelijke voordelen zijn verbonden.

De minister heeft bij besluit van 4 juli 2016 besloten de rijkscoördinatieregeling buiten toepassing te laten. Dit besluit is als bijlage aan de ruimtelijke onderbouwing toegevoegd.

De minister heeft zijn besluit middels een schrijven d.d. 7 juli 2016 aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hoogezand-Sappemeer kenbaar gemaakt. Tevens is het besluit bekendgemaakt door plaatsing in de Staatscourant van 13 juli 2016.

2.4 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de daarbij horende bijlage, zijn wij bevoegd om de omgevingsvergunning te verlenen of te weigeren. Daarbij zijn wij er procedureel en inhoudelijk voor verantwoordelijk dat in ons besluit alle aspecten aan de orde komen met betrekking tot de fysieke leefomgeving.

2.5 Volledigheid

De aanvraag is aan de hand van de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor) getoetst op volledigheid.

Het oprichten van de inrichting is niet meldingsplichtig als bedoeld in artikel 1.10 melding Activiteitenbesluit. Het vereiste om gelijktijdig met de aanvraag om omgevingsvergunning een melding in te dienen (8.41a Wet milieubeheer) is dan ook niet aan de orde.

De aanvraag bevat voldoende gegevens voor een goede beoordeling van de gevolgen van het project voor de fysieke leefomgeving. De aanvraag is volledig en is in behandeling genomen.

2.6 Adviezen

In de Wabo en het Bor worden bestuursorganen vanwege hun specifieke deskundigheid of betrokkenheid aangewezen als adviseur. Gelet op het bepaalde in artikel 2.26 Wabo, alsmede de artikelen 6.1 tot en met 6.4 van het Bor, hebben wij de aanvraag ter advisering verzonden aan:

De welstandscommissie Libau

Op grond van artikel 6.2 Bor hebben wij advies gevraagd aan de stichting Libau welstands- en monumentenzorg Groningen.

Naar aanleiding hiervan hebben wij op 3 augustus 2016 en 21 september 2016 advies ontvangen van Libau. In de inhoudelijke overwegingen wordt nader op dit advies ingegaan en is aangegeven hoe wij dit advies bij onze besluitvorming hebben betrokken. Dit advies is afgegeven op de oorspronkelijke aanvraag waar niets aan is gewijzigd en daarom nog actueel.

2.7 Verklaring van geen bedenkingen

Op grond van artikel 2.27 van de Wabo wijst het Besluit omgevingsrecht of een bijzondere wet categorieën van gevallen aan waarvoor geldt dat een omgevingsvergunning niet wordt verleend dan nadat een daarbij aangewezen bestuursorgaan heeft verklaard dat het daartegen geen bedenkingen heeft.

Deze aanvraag heeft betrekking op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, lid 1, onder c van de Wabo, waarbij met toepassing van artikel 2.12, lid 1, onder a, onder 3° van de Wabo, kan worden afgeweken van het ter plaatse geldende bestemmingsplan.

Op grond van artikel 6.5, lid 1 van het Besluit omgevingsrecht moet, ingeval met toepassing van artikel 2.12, lid 1, onder a, onder 3° van de Wabo wordt afgeweken van het bestemmingsplan, de gemeenteraad hiervoor een (ontwerp)verklaring van geen bedenkingen afgeven op 1 mei 2017. Deze ontwerpverklaring heeft met de ontwerp-omgevingsvergunning en de hierbij behorende stukken ter inzage gelegen. Op 11 september 2017 heeft de gemeenteraad een definitieve verklaring van geen bedenkingen afgegeven.

2.8 Vooroverleg

Op 8 juli 2016 is het project op grond van het bepaalde in artikel 6.18 Bor juncto artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening voorgelegd aan het Waterschap Hunze en Aa.

Het Waterschap heeft op 18 juli 2016 gereageerd dat zij geen opmerkingen heeft over het plan en hiermee kan instemmen. Dit advies is afgegeven op de oorspronkelijke aanvraag waar niets aan is gewijzigd en daarom nog actueel.

Op 8 juli 2016 is het project op grond van het bepaalde in artikel 6.18 Bor juncto artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening voorgelegd aan Gedeputeerde Staten van Groningen. Gedeputeerde Staten heeft middels een schrijven van 8 augustus 2016 gereageerd dat het plan zowel voor wat betreft de inhoud als de wijze van totstandkoming in overeenstemming is met de omgevingsverordening en hiermee kan instemmen. Dit advies is afgegeven op de oorspronkelijke aanvraag waar niets aan is gewijzigd en daarom nog actueel.

2.9 Toezenden besluit

Het ontwerp van het besluit is gestuurd aan:

- Gedeputeerde Staten van provincie Groningen;
- Waterschap Hunze en Aa;
- De inspecteur (Inspectie Leefomgeving en Transport).

2.10 Publicatie besluit

Van de ter inzage legging van dit ontwerpbesluit wordt kennisgegeven door publicatie in de Regiokrant, de Staatscourant en op de gemeentelijke website.

3 Inhoudelijke overwegingen

3.1 (Ver)bouwen van een bouwwerk

Als er sprake is van de activiteit als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder a, Wabo, moet de omgevingsvergunning worden geweigerd indien één van de in artikel 2.10 lid 1 Wabo genoemde weigeringsgronden aan de orde is. Een toetsing of deze weigeringsgronden aanwezig zijn heeft plaatsgevonden:

Toetsing aan het bestemmingsplan

Het project is gelegen in een gebied waarvoor het bestemmingsplan "Buitengebied" geldt. De gronden hebben de bestemming "agrarisch" met de aanduiding "bouwvlak", de bestemming "water", de dubbelbestemming "leiding-gas", gebiedsaanduidingen "veenkoloniaal gebied", "wro-zone - wijzigingsbevoegdheid 5", "milieuzone-geur en geluidzone 50 meter" en milieuzone-geurzone 100 meter".

Het project is tevens gelegen in een gebied waarvoor het bestemmingsplan "Buitengebied, partiële herziening diverse percelen" geldt. De gronden hebben de bestemming "agrarisch tuinbouw" met de aanduiding "bouwvlak" en de gebiedsaanduiding "milieuzone-geurzone 100 meter".

Er is strijdigheid met de bouw- en gebruiksregels van de bestemmingsplannen "Buitengebied" en "Buitengebied, partiële herziening diverse percelen" omdat deze bestemmingsplannen niet voorzien in het gebruiken van de gronden en het oprichten van diverse bouwwerken voor een zonnepark.

In de paragraaf "Gebruiken van gronden en bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan" staan de nadere overwegingen met betrekking tot deze activiteit.

Toetsing aan redelijke eisen van welstand

Gelet op artikel 2.10, lid 1, onder d Wabo dient een omgevingsvergunning te worden geweigerd indien het uiterlijk of de plaatsing van een bouwwerk waarop de aanvraag betrekking heeft, met uitzondering van een tijdelijk bouwwerk dat geen seizoensgebonden bouwwerk is, zowel op zichzelf beschouwd als in verband met de omgeving in strijd is met de redelijke eisen van welstand. Ingevolge artikel 12 derde lid onder a Woningwet hebben de welstandscriteria (als bedoeld in het eerste lid van dat artikel) geen betrekking op bouwwerken, waarvoor in de omgevingsvergunning voor het bouwen van die bouwwerken wordt bepaald dat deze slechts voor een bepaalde periode in stand mogen worden gehouden.

Het zonnepark bestaat uit diverse bouwwerken en is aangevraagd voor een periode van 30 jaar. Gelet op artikel 2.10, lid 1, onder d Wabo in samenhang met artikel 12 eerste lid onder a Woningwet hoeft een omgevingsvergunning voor tijdelijke bouwwerken niet te worden geweigerd wanneer het plan in strijd is met de redelijke eisen van welstand en zijn de welstandscriteria niet van toepassing op tijdelijke bouwwerken. De Wabo en de Woningwet geven geen definitie van het begrip tijdelijk bouwwerk. Het Bouwbesluit 2012 definieert een tijdelijk bouwwerk echter als een bouwwerk dat bedoeld is voor een periode van ten hoogste vijftien jaar op een bepaalde plaats aanwezig te zijn.

Nu het zonnepark is aangevraagd voor een periode van 30 jaar, is er niet direct sprake van een tijdelijk bouwwerk. Gelet hierop is welstand als toetsingscriterium meegenomen in de procedure.

De welstandscommissie Libau is gevraagd te adviseren met betrekking tot de redelijke eisen van welstand. Op 3 augustus 2016 heeft Libau geadviseerd dat het plan niet strijdig is met redelijke eisen van welstand indien de nadere uitwerking van het bouwplan, zoals aangegeven in haar advies, nog ter beoordeling wordt voorgelegd.

In reactie op het welstandsadvies heeft de aanvrager op 9 augustus 2016 schriftelijk aangegeven zich te conformeren aan het welstandsadvies en de voorgestelde wijzigingen en aanbevelingen.

De aanvrager heeft stukken overlegd waarin de voorgestelde wijzigingen en aanbevelingen zijn verwerkt. De welstandscommissie Libau is gevraagd om op het bouwplan, en de nadere uitwerking, te adviseren met betrekking tot redelijke eisen van welstand. Het bouwplan is getoetst aan de voor dit gebied geldende welstandscriteria. Op 21 september 2016 heeft Libau positief geadviseerd.

Zowel het welstandsadvies van 3 augustus 2016 en 21 september 2016 alsook de brief van de aanvrager van 9 augustus 2016 maken deel uit van de vergunning.

Toetsing aan het Bouwbesluit 2012

Het is aannemelijk dat het bouwplan voldoet aan de bepalingen van het Bouwbesluit 2012.

Toetsing aan de bouwverordening

Het is aannemelijk dat het bouwplan voldoet aan de bepalingen van de gemeentelijke bouwverordening.

Conclusie

Vanuit het toetsingskader dat betrekking heeft op het (ver)bouwen van een bouwwerk zijn er, behalve voor het gebruik van gronden of bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan, geen redenen om de omgevingsvergunning te weigeren. In dit besluit zijn de voor deze activiteit relevante voorschriften opgenomen.

3.2 Gebruiken van gronden en bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan

De omgevingsvergunning voor deze activiteit moet worden geweigerd indien de activiteit als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder c Wabo niet voldoet aan de in artikel 2.12 Wabo gestelde toetsingsaspecten. Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden.

Strijdigheid

Er is strijdigheid met de bouw- en gebruiksregels van de bestemmingsplannen "Buitengebied" en "Buitengebied, partiële herziening diverse percelen" omdat deze bestemmingsplannen niet voorzien in het gebruiken van de gronden en het oprichten van diverse bouwwerken voor een zonnepark.

Een nadere omschrijving van de strijdigheden met de bestemmingsplannen is opgenomen in hoofdstuk 3.3 van het document "Ruimtelijke onderbouwing Zonnepark Midden-Groningen".

Afwijkingsmogelijkheid

Het bestemmingsplan biedt binnenplannen geen afwijkingsmogelijkheden (als bedoeld in artikel 2.12 lid 1 onder a onder 1 Wabo).

Er is geen buitenplanse afwijkingsmogelijkheid (als bedoeld in artikel 2.12 lid 1 onder a onder 2 van de Wabo, juncto artikel 4 van Bor Bijlage II).

Van het bestemmingsplan kan worden afgeweken als de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat (artikel 2.12 lid 1 onder a onder 3 Wabo).

Voor het afwijken van het bestemmingsplan heeft de aanvrager een ruimtelijke onderbouwing opgesteld, "Ruimtelijke onderbouwing Zonnepark Midden-Groningen" overlegt, kenmerk P302-02-04-m01R5, versie 23 september 2016. Deze onderbouwing maakt deel uit van dit besluit en is als gewaarmerkte bijlage aan dit besluit toegevoegd.

Motivering

Wij zijn van oordeel dat de aanvraag niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en dat sprake is van een goede ruimtelijke onderbouwing, zoals verwoord en gemotiveerd in het document "Ruimtelijke onderbouwing Zonnepark Midden-Groningen". In de ruimtelijke onderbouwing worden alle ruimtelijk relevante aspecten voldoende beschreven en volgt dat er geen bezwaren van ruimtelijke, stedenbouwkundige of milieutechnische aard zijn die zich tegen het project verzetten. Er bestaat geen aanleiding om te twijfelen aan de zorgvuldigheid van de totstandkoming van de ruimtelijke onderbouwing of aan de juistheid van de conclusies. Geconcludeerd kan worden dat de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en dat de ruimtelijke onderbouwing een goede motivering bevat om van het bestemmingsplan af te wijken. Wij zijn dan ook van mening dat wij in alle redelijkheid de voorgenomen afwijking van het bestemmingsplan kunnen toepassen.

Belangenafweging

De gemeente is zich terdege bewust van de gevolgen van de aardgaswinning en begrijpt dat daaruit maatschappelijke onrust ontstaat. Deze maatschappelijke onrust is nota bene reden geweest om een ander initiatief bestuurlijk principieel te weigeren (zoutwinning bij Kiel-Windeweer, er was geen sprake van een aanvraag omgevingsvergunning of herziening bestemmingsplan). Dit initiatief onderscheidt zich echter van voorliggende aanvraag omdat hier geen sprake is van mijnbouwactiviteiten (geen ingreep in de diepe ondergrond).

In casu worden er geen wezenlijke ingrepen in de bodem gedaan. In feite is het verlies aan uitzicht het enige ruimtelijke relevante merkbare effect van voorliggende aanvraag. Dit effect is afgewogen, zoals reeds aangegeven in de nota van zienswijzen, tegen het planologische uitzicht (grotendeels tuinbouwkassen) en de compenserende maatregelen (ecologische strook en landschappelijk inpassingsplan).

Alle ruimtelijke effecten, zijnde de bestendig bekende omgevingsfactoren zoals voorgeschreven in het kader van de goede ruimtelijke ordening ex Wro/Wabo, van het Zonnepark zijn afgewogen en benoemd in de ruimtelijke onderbouwing behorende bij de omgevingsvergunning. Hoewel niet expliciet benoemd kan naar de mening van de gemeente de cumulatie van merkbare gevolgen van de aardgaswinning en thans het Zonnepark niet leiden tot het oordeel dat het initiatief Zonnepark als

zodanig in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en dat – alle belangen in dat kader afwegende – vergunningverlening niet mogelijk zou kunnen zijn.

Conclusie

Na afweging van de betrokken belangen en omdat de aangevraagde activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening kan van het bestemmingsplan worden afgeweken. Vanuit het toetsingskader dat betrekking heeft op het gebruiken van gronden en bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan zijn er geen redenen om de omgevingsvergunning te weigeren.

4 Voorschriften

- 1.1. Van aanvang en voltooiing van de werkzaamheden dient ten minste twee werkdagen voor die tijd melding te worden gedaan bij de Omgevingsdienst Groningen via Werkvoorraad-T-H@od-groningen.nl;
- 1.2. Minimaal 3 weken voor aanvang van de bouwwerkzaamheden dienen, ter goedkeuring, de volgende gegevens aan het bevoegd gezag te worden overlegd:
  - Een bouwveiligheidsplan als bedoeld in artikel 8.7 van het Bouwbesluit 2012;
  - Gegevens en bescheiden waaruit blijkt dat het te bouwen of te wijzigen bouwwerk voldoet aan de gestelde eisen in relatie tot:
    - belastingen en belastingcombinaties (sterkte en stabiliteit) van alle (te wijzigen) constructieve delen van het bouwwerk, alsmede van het bouwwerk als geheel;
    - de uiterste grenstoestand van de bouwconstructie en onderdelen van de bouwconstructie.
  - Werktekeningen van de beton- en staalconstructies.
- 1.3. Ten minste één dag van tevoren dient u het storten van beton te melden via Werkvoorraad-T-H@od-groningen.nl;
- 1.4. Bij de bouw vrijkomende grond dient zoveel mogelijk op de locatie hergebruikt te worden. Indien hergebruik op het terrein niet mogelijk is, dan moet er officieel depotbemonstering gedaan worden om de hergebruikmogelijkheden te bepalen. Dit dient in overleg met het bevoegd gezag te gebeuren om het hergebruik en de afvoermogelijkheden van de grond vast te stellen;
- 1.5. Op het bouwterrein moeten alle voor zover van toepassing op het bouwwerk zijnde vergunningen en een bouwveiligheidsplan aanwezig zijn. Op verzoek moeten de bescheiden ter inzage worden gegeven;
- 1.6. Alle technische installaties, een voorziening van gas en elektriciteit, en voorzieningen voor water toe- en/of afvoeren dienen te voldoen aan de bij ministeriële regeling aangewezen voorschriften;
- 1.7. Indien voorafgaande aan dan wel tijdens de bouw wijzigingen optreden in de geregistreerde gegevens bij de gewaarmerkte omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen en bijbehorende bescheiden, documenten, constructieberekeningen en tekeningen, moeten deze wijzigingen schriftelijk aan het bevoegde gezag worden doorgegeven;
- 1.8. De aannemer dient er voor te zorgen dat er geen bouwaafval op de openbare weg of naast liggende percelen komt. Ook mag geen zwerfvuil afkomstig van het te bouwen object in de omgeving terechtkomen;
- 1.9. De landschappelijke inpassing moet op de voorgeschreven wijze uitgevoerd en in stand worden gehouden;
- 1.10. Nadat de instandhoudingstermijn is verstreken moet de voor verlening van de omgevingsvergunning bestaande toestand zijn hersteld.

Nota zienswijzen zonnepark Midden-Groningen

18 juli 2017

Onderwerp:	Zienswijzen ontwerp-omgevingsvergunning Zonnepark Midden-Groningen
Opsteller:	W. van Oosten (i.s.m. Y.A. Bartelds en M.J. Vulpes)
Datum:	18-07-2017
zaaknummer:	Z2017-00010140-001
bevoegd gezag:	Gemeente Hoogezand-Sappemeer

Op 19 juli 2016 heeft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hoogezand-Sappemeer een aanvraag om omgevingsvergunning als bedoeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) van Powerfield Free Zone N.V. ontvangen. De omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor het realiseren van een zonnepark Midden Groningen.

Bij besluit van 27 september 2016 is de gevraagde omgevingsvergunning verleend voor een periode van maximaal 30 jaar. Tegen dit besluit is door verschillende partijen beroep ingesteld. Bij uitspraak van 21 maart 2017 is het beroep gegrond verklaard, het bestreden besluit vernietigd en bepaald dat opnieuw op de aanvraag dient te worden beslist met inachtneming van hetgeen in de uitspraak is overwogen.

Op 1 mei 2017 heeft de gemeenteraad van Hoogezand-Sappemeer een ontwerp-vvgb afgegeven voor het aangevraagde project. Met ingang van 10 mei 2017 heeft de ontwerp-omgevingsvergunning met de daarbij behorende stukken voor een periode van zes weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode is een ieder in de gelegenheid gesteld om zienswijzen met betrekking tot de ontwerp-omgevingsvergunning naar voren te brengen. Van deze gelegenheid is door 32 partijen gebruik gemaakt.

Op 5 juli 2017 zijn door 23 andere personen zienswijzen ingediend. Dit is twee weken na afloop van de wettelijke termijn van zes weken. Deze termijn kan volgens vaste rechtspraak niet worden verlengd. De zienswijzen zijn te laat naar voren gebracht en zullen niet worden meegenomen in de verdere procedure. De indieners krijgen hiervan bericht. Overigens betreft het 23 identieke zienswijzen met dezelfde inhoud als een deel van de wél tijdig ingediende zienswijzen. Indirect zullen de indieners van de zienswijzen van 5 juli hun gronden dus wel overwogen zien worden.

In deze nota worden de tijdig ingediende zienswijzen behandeld en wordt hier een reactie op gegeven. In de zienswijzen zijn veel aspecten naar voren gebracht. Deze worden hierna per ingediende zienswijze puntsgewijs behandeld.

Zienswijzen ingediend door mevrouw [REDACTED] en mevrouw [REDACTED]

1. Zienswijzen met betrekking tot vorige versies van dit plan worden hier ingelast en herhaald.

Kortheidshalve wordt verwezen naar de Nota van zienswijzen zonnepark Midden-Groningen van 27 september 2016 (als bijlage bij onderhavige Nota toegevoegd).

2. Het hoger beroepschrift van mevrouw [REDACTED] bij de Raad van State tegen de beslissing van de rechtbank Noord-Nederland in deze zaak waarbij de verleende omgevingsvergunning werd vernietigd wordt hier ingelast en herhaald alsmede de beslissing van de rechtbank.

Het genoemde beroepschrift en de uitspraak waarnaar verwezen wordt, zijn niet in deze procedure ingebracht. Er wordt door reclamanten in het hoger beroepschrift niet onderbouwd waarom het voorliggende ontwerpbesluit in strijd zou zijn met de uitspraak van de rechtbank. Het is niet mogelijk de in het beroepschrift opgenomen gronden in deze zienswijze procedure te beoordelen.

3. Bestudering van de plantekeningen leert dat het nieuwe voorstel zeer aanzienlijk afwijkt van de oorspronkelijke plannen. De omvang van het gebied waarin zonnepanelen worden geplaatst alsmede het aantal te plannen zonnepanelen is aanzienlijk toegenomen en komen aanzienlijk dicht bij de huizen van omwonenden ten opzicht van de vorige versie. Op deze wijzigingen heeft geen nadere advisering plaatsgevonden en is niet de vereiste inspraak opnieuw opgestart.

Het is onduidelijk op basis waarvan wordt geconcludeerd dat er sprake zou zijn van een aanzienlijke afwijking van de oorspronkelijke plannen. De omvang van het gebied wijzigt niet (117 hectare), de locatie wijzigt niet, het aantal zonnepanelen wijzigt niet en de situering ten opzichte van woningen van omwonenden wijzigt ook niet. Voor nadere advisering en inspraak bestaat gelet hierop geen aanleiding.

4. De verantwoordelijk wethouder heeft geweigerd om met de bewoners in gesprek te gaan ondanks de andersluidende instructies van de gemeenteraad. De gemeente heeft noch formeel noch materieel iets gedaan om met belanghebbenden in gesprek te komen.

In het toetsingsstelsel dat aan onderhavige vergunningprocedure ten grondslag ligt, is een politiek bestuurlijke wens van de gemeenteraad geen weigeringsgrond noch een belemmering van de goede ruimtelijke ordening. De Wabo schrijft de procedures voor waaraan toepassing moet worden gegeven bij de behandeling van aanvragen om omgevingsvergunning. Bij deze procedures worden ook de momenten van publicatie en de mogelijkheden tot inspraak voorgeschreven. Er bestaat geen wettelijke verplichting voor bestuurders om met inwoners in gesprek te gaan bij de behandeling van aanvragen om omgevingsvergunning.

Daarnaast zijn reclamanten wel degelijk door wethouder Van Schie uitgenodigd om vóór 1 mei 2017 (de datum waarop de gemeenteraad over het ontwerp van de vvgb vergaderde) te komen praten over de zonnecollectoren. Hierop is een respons gekomen van reclamanten uit naam van 'Stichting Stop Zonnecollectoren (achter Achterdiep nz/Langewijk)' met de uitnodiging om bij reclamanten thuis langs te komen. Hierop is door de wethouder gereageerd met het verzoek om op 26 april langs te komen op het gemeentehuis. Van deze uitnodiging is zonder weder reactie van reclamanten, geen gebruik gemaakt. Daarbij wordt in acht genomen dat van de zijde van de initiatiefnemer een informatieavond is belegd en diverse keren informatie per brief is verstrekt door de initiatiefnemer. Dit op verzoek van het college van burgemeester en wethouders. De zienswijze wordt niet overgenomen.

5. De wethouder heeft de raad opzettelijk verkeerd voorgelicht over de aard van Powerfield Free Zone N.V. en over het verleende uitstel van betaling voor de leges. Een antwoord op de omvang van het verleende uitstel en de termijn van uitstel wenste de wethouder niet te beantwoorden. De benodigde publieke verantwoording is achterwege gebleven.

Dit betreft een persoonlijke opvatting van reclamanten. Niet duidelijk is welke verkeerde informatie over de aanvrager zou zijn verstrekt. Bij de aanvraag om omgevingsvergunning wordt getoetst of er sprake is van belanghebbendheid. Wanneer wordt geconcludeerd dat hiervan sprake is, is sprake van een aanvrager. Wanneer de aanvraag ook aan de andere eisen voldoet, kan de aanvraag inhoudelijk worden beoordeeld. In dit traject wordt niet gekeken naar de aard van het bedrijf dat in dit geval de omgevingsvergunning heeft aangevraagd.

6. Zijdens de gemeente Hoogezand-Sappemeer wordt gecommuniceerd dat de vernietiging van de omgevingsvergunning slechts op formele gronden is gebeurd. Dit is in redelijkheid niet vol te houden.

In de uitspraak van de rechtbank van 21 maart 2017 wordt aangegeven dat vanwege een gebrek in de procedure en een motiveringsgebrek de beroepen gegrond zijn verklaard. Dit zijn formele gebreken. Dat dit onjuist zou zijn betreft een persoonlijke opvatting van reclamanten en bevat geen relevante inhoudelijke motivering op basis waarvan de ontwerp besluitvorming dient te worden aangepast. De zienswijze wordt niet overgenomen.

7. De gemeente Hoogezand-Sappemeer werkt niet mee aan een vergunning voor nieuwe boorputten voor magnesium-fabrikant Nedmag. De overweging was hierin dat naar mening van het college de voorgenomen zoutwinning nu en in de toekomst veel onzekerheid en onrust bij de bevolking veroorzaakt. Dat komt bovenop de aardbevingsproblematiek, het schadeonderzoek dat nu plaatsvindt en de voorgenomen plaatsing van windmolens in de omgeving. Inhoudelijk is hier echter niet zozeer sprake van cumulatie, maar van oorspronkelijk één exploitant van mijnbouwwerken en bodemschatten, die toevalligerwijs een tweede bron van inkomsten aanboorde, en die om moverende redenen in de loop der tijd gesplitst heeft. Aan het Achterdiep en de Langewijk gaat het echter om de cumulatie van twee zelfstandige door de overheid opgelegde lasten, die ook nog eens veel dieper ingrijpen in de woonomgeving en veiligheidssituatie. Het huis van reclamanten is 'total loss', net als verschillende andere huizen aan het Achterdiep NZ en de Langewijk.

Zoals ook al in de ontwerp vergunning is benoemd, is de gemeente zich bewust van de gevolgen van de aardgaswinning en begrijpt dat daaruit maatschappelijke onrust ontstaat. Deze maatschappelijke onrust is inderdaad reden geweest om een ander initiatief bestuurlijk principieel te weigeren. Dit betrof de voorgenomen zoutwinning bij Kiel-Windeweer, er was geen sprake van een aanvraag omgevingsvergunning zoals reclamant stelt. Dit initiatief onderscheidt zich echter verder van voorliggende aanvraag omdat hier geen sprake is van mijnbouwactiviteiten (er is geen ingreep in de diepe ondergrond). Er worden geen wezenlijke ingrepen in de bodem gedaan behoudens de te plaatsen zonnepanelen opstellingen welke in de bovengrond worden verankerd. Deze verankering heeft geen enkele negatieve gevolgen voor de stabiliteit van de bodem, zowel oppervlakkig alsmede meer de diepte in en is daarom niet te vergelijken met enige mijnbouwactiviteit.

In casu is in feite het (tijdelijke) verlies aan uitzicht het enige ruimtelijke relevante merkbare effect van voorliggende aanvraag tot realisatie van een zonnepanelenpark. Dit effect is afgewogen tegen het reeds mogelijke planologische uitzicht (grotendeels tuinbouwkassen) en de compenserende maatregelen (ecologische strook en landschappelijk inpassingsplan). Het is thans mogelijk om in het voorziene gebied vele malen hogere tuinderskassen of daaraan gerelateerde gebouwen te realiseren welke het uitzicht zouden beperken. De uitzichtbelemmering zou dan zelfs groter zijn geweest. Het dient nogmaals benadrukt te worden dat deze planologische mogelijkheden dus al bestaan.

Voorliggend initiatief heeft gelet op het voorgaande geen directe noch indirecte invloed op de bouwkundige staat van de nabij gelegen woningen. De stelling van reclamanten dat hun woning 'total loss' is als gevolg van mijnbouwactiviteiten wordt daarom niet nader afgewogen in onderhavige planologische procedure.

Daarnaast worden -in tegenstelling tot de bewering van reclamanten- de vermeende lasten niet direct opgelegd door de overheid zelf. In casu betreft het een particulier aangevraagd initiatief dat mogelijk gemaakt kan worden door de lokale overheid middels de haar rechtens ter beschikking gestelde wettelijke regels en waartoe de lokale overheid een besluit neemt dat aan

alle daarvoor wettelijke eisen, waaronder een adequate belangenafweging, dient te voldoen. Het betreffende initiatief kan a) vergund kan worden binnen de gestelde instrumenten en b) draagt bij aan het algemeen belang van de beginnende energietransitie. Deze energietransitie van algemeen belang heeft tot doel om uiteindelijk de landelijke en daarmee vanzelfsprekend ook de lokale energieopwekking op termijn milieuvriendelijk te laten plaatsvinden en om over te stappen op winnen van zonne- en windenergie.

Alle ruimtelijke effecten van dit initiatief, zijnde de bestendige bekende omgevingsfactoren zoals voorgeschreven in het kader van de goede ruimtelijke ordening ex Wro/Wabo, van het Zonnepark zijn afgewogen en benoemd in de ruimtelijke onderbouwing behorende bij het ontwerp van de omgevingsvergunning. Ook het omgevingsaspect (externe) veiligheid is hierin afgewogen.

De zienswijze wordt niet overgenomen.

8. De uitspraak van de rechtbank in deze zaak is zowel gebaseerd op motiveringsgebreken als het beginsel van gelijkheid voor publieke lasten en de zogeheten 'fair balance', zoals gecodificeerd in artikel 1 van het eerste protocol bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). De redenering dat cumulatie van publieke lasten ten gevolge van de mijnbouw en het voorgestelde zeer grootschalige zonnepanelen-park niet relevant is omdat de publieke lasten uit twee zelfstandige bronnen voortvloeien is onbegrijpelijk.

Voor zover de zienswijze beoogt de motivering van een rechterlijke uitspraak te duiden, wordt dit ter kennisgeving aangenomen. Dit betreft een persoonlijke opvatting van reclamanten en bevat geen motivering voor het oordeel dat het aangevraagde project in strijd zou zijn met een goede ruimtelijke ordening en dat dit tot weigering van de gevraagde omgevingsvergunning zou moeten leiden.

De zienswijze wordt niet overgenomen.

9. De kern van het beginsel van gelijkheid voor publieke lasten is dat door overheidshandelen buiten het maatschappelijk risico vallende en op een beperkte groep burgers of instellingen drukkende – schade als gevolg van hun op de behartiging van het openbaar belang gerichte optreden wordt aangericht.

Dat de overheid op één locatie zowel bovengronds als ondergronds zeer grootschalig inbreuk meent te moeten maken op de rechten van een beperkte groep burgers is in strijd met zowel het beginsel van gelijkheid voor publieke lasten, de fair balance uit artikel 1 EP bij het EVRM en het volgt hier logischerwijs uit dat ook de door rechtbank geconstateerde motiveringsgebreken niet zijn opgelost.

Door reclamanten wordt onder meer een beroep gedaan op artikel 1 EP bij het EVRM. Allereerst wordt niet duidelijk gemaakt waarom onderhavige ontwikkeling in strijd met dit artikel is. Er is immers geen sprake van ontneming dan wel regulering van het betreffende eigendom van reclamant. De voorziene ontwikkeling vindt niet plaats op enig eigendom van reclamanten.

Voor zover er inmenging in enig eigendomsrecht plaatsvindt, dient te allen tijde het belang van het individu afgezet te worden tegen het algemeen belang en dienen deze belangen gewogen en afgewogen te worden. In de in casu van toepassing zijnde wetgeving Wro, Bro, Wabo en Awb is genoegzaam wettelijk vastgelegd dat deze belangen geïnventariseerd en (af-)gewogen dienen te worden. Voorts is daarin alsmede in het BW opgenomen dat eventuele nadelige gevolgen vanwege waardevermindering van onroerende zaken voor vergoeding in aanmerking komt dan wel aantoonbare schade voor vergoeding in aanmerking komt. Mocht concreet door de onderhavige planologische ingreep schade ontstaan, staat de met alle waarborgen omklede mogelijkheid open om ingevolge artikel 6.1 Wro om vergoeding van deze schade te verzoeken.

De opvatting van reclamanten dat hier sprake is van een dusdanige inbreuk welke tot schade leidt die buiten hun maatschappelijk risico valt wordt niet gedeeld. In het algemeen kunnen aan een geldend planologisch regime geen blijvende rechten worden ontleend. De raad of het college kan op grond van gewijzigde planologische inzichten en na afweging van alle betrokken belangen andere bestemmingen en regels voor gronden vaststellen. Uit vaste rechtspraak van de Afdeling volgt bovendien dat geen recht op blijvend vrij uitzicht bestaat.¹ De zienswijze met betrekking tot de vermeende aard van de bovengrondse ingreep wordt verwezen naar de overweging hiervoor onder 7 en hieronder, onder punt 10. De zienswijze wordt niet overgenomen.

10. Van de noodzakelijkheid van de door de rechtbank geconstateerde grote inbreuk op het planologische regime blijkt helemaal niets.

In de bij deze omgevingsvergunning procedure behorende ruimtelijke onderbouwing is gemotiveerd uiteengezet waarom het initiatief inpasbaar en aanvaardbaar is. Noodzakelijkheid speelt geen rol in de te wegen belangen in het kader van een goede ruimtelijke ordening. In tegenstelling tot hetgeen door reclamanten wordt beweerd is er geen sprake van een grote inbreuk op het planologische regime. Dit regime is vastgelegd in bestemmingsplannen, in zowel het oude als vigerende bestemmingsplan voor de betreffende locatie. In het bestemmingsplan Buitengebied uit 1993 is het plangebied grotendeels aangeduid als tot glastuinbouw uit te werken bestemming ex artikel 11 Wet op de Ruimtelijke Ordening. Zie de afbeelding; de uit te werken bestemming is met stippel- en streeplijn aangegeven.

¹ O.a. ECLI:NL:RVS:2014:4088, ro 3.6.2

In 2010 is dit bestemmingsplan vervangen door een nieuw bestemmingsplan Buitengebied. Het plangebied behield de mogelijkheid tot glastuinbouw (middels een wijzigingsbevoegdheid ex 3.6 eerste lid onder a, Wro), een deel is rechtens daartoe bestemd. Zie de afbeelding.

Het is derhalve reeds sinds 1993 mogelijk om een groot deel van het betreffende gebied anders in te richten dan thans feitelijk zichtbaar is. De zienswijze wordt niet overgenomen.

11. Gas- en zoutwinning zijn gebonden aan een bepaalde locatie, namelijk in de nabije omgeving van toegankelijke gasvoorraden. Dat geldt niet voor de locatie van een zonnepark. De betreffende locatie ligt qua zonligging helemaal niet gunstig en is technisch zelfs onlogisch. Enige reden om de ernstige gevolgen van de gaswinning te doen cumuleren met verdere inbreuken op natuur en milieu als gevolg van het zonnepanelenpark zijn er niet.

In haar uitspraak van 19 februari 2014² bestendigde de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State de lijn dat het bevoegd gezag dient te beslissen op de grondslag van een aanvraag en dat aan de afweging van alternatieven niet wordt toegekomen. Indien een project op zichzelf voor dat gezag aanvaardbaar is, kan het bestaan van alternatieven slechts dan tot weigering van een omgevingsvergunning voor het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan nopen, indien op voorhand duidelijk is dat door verwezenlijking van de alternatieven een gelijkwaardig resultaat met aanmerkelijk minder bezwaren kan worden bereikt, aldus de Afdeling.

Daarvan is in casu geen sprake. De voorliggende aanvraag is gebaseerd op de businesscase van de initiatiefnemer met de voor dit doel geschikte en beschikbare gronden, waaronder inbegrepen de aansluiting op bestaande energienetten- en leidingen. Een gelijkwaardig resultaat is niet haalbaar.

² ECLI:NL:RVS:2014:508, ro 5.1

12. Ingevolge het evenredigheidsbeginsel (artikel 3:4 Awb) dient de overheid de rechtstreeks bij het besluit betrokken belangen af te wegen.

In de bij deze omgevingsvergunning procedure behorende ruimtelijke onderbouwing is gemotiveerd uiteengezet waarom het initiatief inpasbaar en aanvaardbaar is. Alle ruimtelijke effecten van dit initiatief, zijnde de bestendige bekende omgevingsfactoren zoals voorgeschreven in het kader van de goede ruimtelijke ordening ex Wro/Wabo, van het Zonnepark zijn afgewogen en benoemd in de ruimtelijke onderbouwing behorende bij het ontwerp van de omgevingsvergunning. In de omgevingsvergunning is gemotiveerd waarom de ruimtelijke onderbouwing tot het oordeel leidt dat het project niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Verder is een belangenafweging toegevoegd waarbij de belangen van omwonenden ook zijn afgewogen tegen de gevolgen van het project. Hiermee is uitvoering gegeven aan de uitspraak van de rechtbank van 21 maart 2017 en wordt aan artikel 3:4 Awb voldaan. Uit de reactie van reclamanten blijkt geen aanleiding om hieraan te twijfelen en anders te besluiten op de voorliggende aanvraag.

13. De nadelige gevolgen van een besluit mogen voor één of meer belanghebbenden niet onevenredig zijn in de verhouding met de tot het besluit te dienen doelen. Daarvan is door de cumulatie van lasten in veel grotere mate sprake.

Kortheidshalve wordt verwezen naar de reacties onder 7, 9, 10 en 12. De zienswijze wordt niet overgenomen.

14. Doordat de gemeente Hoogezand-Sappemeer met betrekking tot de zoutwinning een precedent heeft gezet, is er sprake van schending met het gelijkheidsbeginsel en het non discriminatiebeginsel. Er is sprake van schending van het EVRM en dan met name van artikel 14 jo. artikel 1 en het 12^e protocol bij het EVRM.

De zienswijze wordt niet overgenomen. Er is geen precedent gecreëerd waarop reclamanten een slagend beroep kunnen doen op de genoemde beginselen. Zoals onder punt 7 reeds is verwoord, is geen sprake van een vergelijkbaar geval in een gelijke situatie. De ingrepen zijn wezenlijk verschillend van aard en hebben verschillende gevolgen in verschillende gradaties in de fysieke woon- en leefomgeving.

15. Er is geen enkele rechtvaardiging om de omwonenden aan het Achterdiep en de Langewijk anders te behandelen dan de inwoners van Kiel-Windeweer. Het feit dat er in Kiel-Windeweer iets meer kiezers zijn mag hier geen rechtvaardiging voor zijn.

Dit betreft een persoonlijke interpretatie van reclamanten over politiek bestuurlijke standpunten. Onder verwijzing naar de reactie onder 14 wordt de zienswijze niet overgenomen.

16. Het is de vraag waarom de gemeente zich zo op sleeptouw laat nemen door de belangen van Powerfield Free Zone N.V. en Sijmen Jellema.

Dit betreft een persoonlijke opvatting van reclamanten en bevat geen motivering voor het oordeel dat het aangevraagde project in strijd zou zijn met een goede ruimtelijke ordening en dat dit tot weigering van de gevraagde omgevingsvergunning zou moeten leiden.

17. De rechtbank heeft inmiddels vastgesteld dat het niet juist is dat er op het gebied Achterdiep-Langewijk een kassenbestemming rustte en dat het plan grote inbreuk maakt op het geldend planologisch regime.

Sinds 1993 is het mogelijk om een groot deel van het betreffende gebied anders in te richten dan thans feitelijk zichtbaar is. In het bestemmingsplan Buitengebied uit 1993 is het plangebied grotendeels aangeduid als tot glastuinbouw uit te werken bestemming ex artikel 11 Wet op de Ruimtelijke Ordening. In 2010 is dit bestemmingsplan vervangen door een nieuw bestemmingsplan Buitengebied. Het plangebied behield de mogelijkheid tot glastuinbouw (middels een wijzigingsbevoegdheid ex 3.6 eerste lid onder a, Wro), een deel is rechtens daartoe bestemd.

Verder wordt in de uitspraak van de rechtbank in rechtsoverweging het volgende aangegeven: "De rechtbank overweegt dat de belangen van omwonenden in onderhavig geval door eerdere relevante ruimtelijke ingrepen, waaronder gaswinning, op ingrijpende wijze zijn aangetast. Naar het oordeel van de rechtbank dient de cumulatie van belangenaantasting die thans ontstaat onderdeel uit te maken van de belangenafweging die verweerder moet maken, te meer nu het project als een grote inbreuk op het geldende planologische regime moet worden beschouwd. De rechtbank stelt evenwel vast dat verweerder de gevolgen van de aardgaswinning niet kenbaar in zijn afweging heeft betrokken".

De rechtbank constateert derhalve dat er in het bestreden besluit sprake is van een motiveringsgebrek en stelt dat de cumulatie van de gevolgen moeten worden meegewogen in de belangenafweging. Dit is iets anders dan dat de rechtbank zich op het standpunt stelt dat door het aangevraagde project omwonenden op ingrijpende wijze in hun belangen worden aangetast. In de nieuwe ontwerp-omgevingsvergunning is dit aspect opgenomen en is de cumulatie van de gevolgen meegewogen en opgenomen in de motivering van het besluit. Hiermee is uitvoering gegeven aan de uitspraak van de rechtbank.

18. De presentatie van de gemeente Hoogezand-Sappemeer is zeer misleidend.

Dit betreft een persoonlijke opvatting van reclamanten en bevat geen motivering voor het eventueel herzien van de inhoudelijke beoordeling van de ingediende aanvraag en het op basis hiervan opgestelde ontwerpbesluit.

19. De gemeente is bang voor schadeclaims zijdens Powerfield Free Zone N.V. als geen verdere medewerking aan de plannen van Powerfield Free Zone N.V. wordt verleend.

Dit betreft een persoonlijke opvatting van reclamanten en bevat geen motivering voor het eventueel herzien van de inhoudelijke beoordeling van de ingediende aanvraag en het op basis hiervan opgestelde ontwerpbesluit.

20. De huidige wethouder heeft onjuiste informatie aan de raad verstrekt over de onderneming Powerfield Free Zone N.V. en over de kwijtschelding van leges kon geen informatie worden verstrekt.

Dit betreft een persoonlijke opvatting van reclamanten en bevat geen motivering voor het eventueel herzien van de inhoudelijke beoordeling van de ingediende aanvraag en het op basis hiervan opgestelde ontwerpbesluit.

21. De integriteit noch de structuur van Powerfield Free Zone N.V. zijn door de RVO onderzocht in het kader van de subsidieaanvraag. Dit had de gemeente moeten doen. Het dossier bij RVO is niet consistent met de aanvraag bij de gemeente.

Hetgeen reclamanten stellen is niet relevant voor de beoordeling van de voorliggende aanvraag om omgevingsvergunning. Beide dossiers richten zich namelijk op een ander doel en vragen om een andere besluitvorming. Bij de aanvraag om omgevingsvergunning zijn overeenkomsten met grondeigenaren bijgevoegd om aan te tonen dat aan de eisen die aan een dergelijke aanvraag worden gesteld wordt voldaan.

22. Er is sprake van een zeer ongelijke behandeling van planschade die wordt verstrekt aan omwonenden door Powerfield Free Zone N.V. –Jellema. Concrete bedragen van € 75.000 blijken te zijn aangeboden, terwijl de officiële regeling € 4.000 bedraagt, of in de vorm van zonnepanelen (!?) of in de vorm van een volgens Jellema belaste vergoeding. Er is er sprake van rechtsongelijkheid. De gemeente dient hier paal en perk aan te stellen.

Reclamanten doelen op een civielrechtelijke overeenkomst waar de gemeente geen partij in is. Het staat de initiatiefnemer vrij om te onderhandelen met private partijen zoals omwonenden en grondeigenaren om een eventuele rechtsgang af te kopen. Een dergelijke overeenkomst is volgens rechtspraak toegestaan mits deze niet te algemeen is geformuleerd zodat niet een te ingrijpende belemmering van de vrije rechtsgang plaatsvindt. De gemeente is hierin echter geen partij noch heeft hierin een publieke zorgplicht. Deze vergoedingen maken geen deel uit van de inhoudelijke beoordeling van de aanvraag om omgevingsvergunning en kunnen derhalve niet leiden tot weigering van de omgevingsvergunning.

23. De aanvraag moet worden afgewezen, omdat zij geen redelijk belang dient, de belangen, de eigendoms- en genotsrechten van omwonenden worden onnodig geschonden, er geen sprake is van proportionaliteit en 'fair balance' terwijl het voorstel werd ingezet op basis van onjuiste aannames in een gebied waarin de inwoners al zeer veel geleden hebben – en waarvan dit nog steeds een voortschrijdend proces is – onder de door de overheid vergunde mijnbouwwerken en gaswinning.

Onder verwijzing naar de voorgaande reacties onder 1 tot en met 22 wordt de zienswijze niet overgenomen.

24. Gronden en producties worden binnen twee weken nog nader aangevuld.
Aanvullingen van de betreffende reclamanten zijn tot op heden niet ontvangen. Bovendien is niet verzocht om een extra termijn voor het indienen van nadere gronden en aanvulling van producties. Gelet hierop bestaat geen aanleiding om stukken die na de wettelijke termijn zijn ontvangen inhoudelijk te behandelen.

Zienswijze ingediend door de heer [REDACTED]

1. Zienswijzen met betrekking tot vorige versies van dit plan, door mevrouw [REDACTED] dhr. [REDACTED] en mevr. [REDACTED] worden hier ingelast en herhaald.

In eerdere overwegingen van het eerste bestreden besluit van 27 september 2016 is reeds inhoudelijk ingegaan op deze ingediende zienswijzen. In de voorliggende zienswijze, naar voren gebracht tegen het ontwerpbesluit van 10 mei 2017, is niet aangevoerd waarom de weerlegging van de eerdere zienswijzen in het bestreden besluit onjuist zou zijn. Enkel door het ernaar verwijzen worden de eerdere zienswijzen niet in onderhavige procedure ingebracht. Er zal daarom niet (opnieuw) erop in worden gegaan.

2. Het hoger beroepschrift van mevrouw [REDACTED] bij de Raad van State tegen de beslissing van de rechtbank Noord-Nederland in deze zaak waarbij de verleende omgevingsvergunning werd vernietigd wordt hier ingelast en herhaald alsmede de beslissing van de rechtbank.

Het genoemde beroepschrift en de uitspraak waarnaar verwezen wordt, zijn niet in deze procedure ingebracht. Er wordt door reclamant niet onderbouwd waarom het voorliggende ontwerpbesluit in strijd zou zijn met de uitspraak van de rechtbank. Het is niet mogelijk de in het beroepschrift opgenomen gronden in deze zienswijze procedure te beoordelen.

3. Bestudering van de plantekeningen leert dat het nieuwe voorstel zeer aanzienlijk afwijkt van de oorspronkelijke plannen. De omvang van het gebied waarin zonnepanelen worden geplaatst alsmede het aantal te plannen zonnepanelen is aanzienlijk toegenomen en komen aanzienlijk dichterbij de huizen van omwonenden ten opzicht van de vorige versie. Op deze wijzigingen heeft geen nadere advisering plaatsgevonden en is niet de vereiste inspraak opnieuw opgestart.

Het is onduidelijk op basis waarvan wordt geconcludeerd dat er sprake zou zijn van een aanzienlijke afwijking van de oorspronkelijke plannen. De omvang van het gebied wijzigt niet (117 hectare), de locatie wijzigt niet, het aantal zonnepanelen wijzigt niet en de situering ten opzichte van woningen van omwonenden wijzigt ook niet. Voor nadere advisering en inspraak bestaat gelet hierop geen aanleiding.

4. Woonomgeving en woongenot worden onaanvaardbaar beknot, het gewijzigde plan plaatst mijn woning midden in een industriepark in plaats van een vrije, landelijke omgeving. Hierover is niet overlegd, ik voel mij niet serieus genomen en zeer kwalijk behandeld door de wethouder. De overheid loopt over mij heen.

Volgens vaste rechtspraak kunnen aan een geldend planologisch regime, of feitelijk bestaand uitzicht, geen blijvende rechten worden ontleend. De raad of het college kan op grond van gewijzigde planologische inzichten en na afweging van alle betrokken belangen andere bestemmingen en regels voor gronden vaststellen. In de bij deze omgevingsvergunning procedure behorende onderbouwing is gemotiveerd uiteengezet waarom het initiatief inpasbaar en ruimtelijk aanvaardbaar is. Met de bewoners wordt rekening gehouden door alle ruimtelijk relevante aspecten mee te nemen in de overwegingen om medewerking te verlenen aan het project. Daarnaast heeft een belangenafweging plaats gevonden op basis waarvan de belangen van omwonenden zijn meegewogen in de besluitvorming. In dit geval heeft deze belangenafweging echter niet tot het standpunt geleid dat de gevraagde omgevingsvergunning moet worden geweigerd.

Voor de inhoudelijke behandeling van de aanvraag omgevingsvergunning waarop het bestreden ontwerpbesluit is gebaseerd, geldt de uitgebreide procedure zoals benoemd in de Wet algemene

bepalingen omgevingsrecht en de Algemene wet bestuursrecht. Hier liggen de wijzen vast waarop over de aanvraag, ontwerpbesluit en het definitieve besluit moet worden gecommuniceerd. Hieraan is voldaan. Daarbij wordt in acht genomen dat van de zijde van de initiatiefnemer een informatieavond is belegd en diverse keren informatie per brief is verstrekt door de initiatiefnemer.

De zienswijze wordt niet overgenomen.

5. De verantwoordelijk wethouder heeft geweigerd om met de bewoners in gesprek te gaan ondanks de andersluidende instructies van de gemeenteraad. De gemeente heeft noch formeel noch materieel iets gedaan om met belanghebbenden in gesprek te komen.

In het toetsingsstelsel dat aan onderhavige vergunningprocedure ten grondslag ligt, is een politiek bestuurlijke wens van de gemeenteraad geen weigeringsgrond noch een belemmering van de goede ruimtelijke ordening. De Wabo schrijft de procedures voor waaraan toepassing moet worden gegeven bij de behandeling van aanvragen om omgevingsvergunning. Bij deze procedures worden ook de momenten van publicatie en de mogelijkheden tot inspraak voorgeschreven. Er bestaat geen wettelijke verplichting voor bestuurders om met inwoners in gesprek te gaan bij de behandeling van aanvragen om omgevingsvergunning.

Daarnaast zijn betreffende belanghebbenden wel degelijk door wethouder Van Schie uitgenodigd om vóór 1 mei 2017 (de datum waarop de gemeenteraad over het ontwerp van de vvgb vergaderde) te komen praten over de zonnecollectoren. Hierop is een respons gekomen van reclamanten uit naam van 'Stichting Stop Zonnecollectoren (achter Achterdiep nz/Langewijk)' met de uitnodiging om bij reclamanten thuis langs te komen. Hierop is door de wethouder gereageerd met het verzoek om op 26 april langs te komen op het gemeentehuis. Van deze uitnodiging is zonder weder reactie van de betreffende belanghebbenden, geen gebruik gemaakt. Daarbij wordt in acht genomen dat van de zijde van de initiatiefnemer een informatieavond is belegd en diverse keren informatie per brief is verstrekt door de initiatiefnemer. Dit op verzoek van het college van burgemeester en wethouders. De zienswijze wordt niet overgenomen.

6. De wethouder heeft de raad opzettelijk verkeerd voorgelicht over de aard van Powerfield Free Zone N.V. en over het verleende uitstel van betaling voor de leges. Een antwoord op de omvang van het verleende uitstel en de termijn van uitstel wenste de wethouder niet te beantwoorden. De benodigde publieke verantwoording is achterwege gebleven.

Dit betreft een persoonlijke opvatting van reclamant. Niet duidelijk is welke verkeerde informatie over de aanvrager zou zijn verstrekt. Bij de aanvraag om omgevingsvergunning wordt getoetst of er sprake is van belanghebbendheid. Wanneer wordt geconcludeerd dat hiervan sprake is, is sprake van een aanvrager. Wanneer de aanvraag ook aan de andere eisen voldoet, kan de aanvraag inhoudelijk worden beoordeeld. In dit traject wordt niet gekeken naar de aard van het bedrijf dat in dit geval de omgevingsvergunning heeft aangevraagd.

7. Zijdens de gemeente Hoogezand-Sappemeer wordt gecommuniceerd dat de vernietiging van de omgevingsvergunning slechts op formele gronden is gebeurd. Dit is in redelijkheid niet vol te houden.

In de uitspraak van de rechtbank wordt aangegeven dat vanwege een gebrek in de procedure en een motiveringsgebrek de beroepen gegrond zijn verklaard. Dit zijn formele gebreken. Dat dit onjuist zou zijn betreft een persoonlijke opvatting van reclamanten en bevat geen relevante inhoudelijke motivering op basis waarvan de ontwerp besluitvorming dient te worden aangepast. De zienswijze wordt niet overgenomen.

8. De gemeente Hoogezand-Sappemeer werkt niet mee aan een vergunning voor nieuwe boorputten voor magnesium-fabrikant Nedmag. De overweging was hierin dat naar mening van het college de voorgenomen zoutwinning nu en in de toekomst veel onzekerheid en onrust bij de bevolking veroorzaakt. Dat komt bovenop de aardbevingsproblematiek, het schadeonderzoek dat nu plaatsvindt en de voorgenomen plaatsing van windmolens in de omgeving. Inhoudelijk is hier echter niet zozeer sprake van cumulatie, maar van oorspronkelijk één exploitant van mijnbouwwerken en bodemschatten, die toevalligerwijs een tweede bron van inkomsten aanboorde, en die om moverende redenen in de loop der tijd gesplitst heeft. Aan het Achterdiep en de Langewijk gaat het echter om de cumulatie van twee zelfstandige door de overheid opgelegde lasten, die ook nog eens veel dieper ingrijpen in de woonomgeving en veiligheidssituatie. Het huis van reclamanten is 'total loss', net als verschillende andere huizen aan het Achterdiep NZ en de Langewijk.

Zoals ook al in de ontwerp vergunning is benoemd, is de gemeente zich bewust van de gevolgen van de aardgaswinning en begrijpt dat daaruit maatschappelijke onrust ontstaat. Deze maatschappelijke onrust is inderdaad reden geweest om een ander initiatief bestuurlijk principieel te weigeren. Dit betrof de voorgenomen zoutwinning bij Kiel-Windeweer, er was geen sprake van een aanvraag omgevingsvergunning zoals reclamant stelt. Dit initiatief onderscheidt zich echter verder van voorliggende aanvraag omdat hier geen sprake is van mijnbouwactiviteiten (er is geen ingreep in de diepe ondergrond). Er worden geen wezenlijke ingrepen in de bodem gedaan behoudens de te plaatsen zonnepanelen opstellingen welke in de bovengrond worden verankerd. Deze verankering heeft geen enkele negatieve gevolgen voor de stabiliteit van de bodem, zowel oppervlakkig alsmede meer de diepte in en is daarom niet te vergelijken met enige mijnbouwactiviteit.

In casu is in feite het (tijdelijke) verlies aan uitzicht het enige ruimtelijke relevante merkbare effect van voorliggende aanvraag tot realisatie van een zonnepanelenpark. Dit effect is afgewogen tegen het reeds mogelijke planologische uitzicht (grotendeels tuinbouwkassen) en de compenserende maatregelen (ecologische strook en landschappelijk inpassingsplan). Het is thans mogelijk om in het voorziene gebied vele malen hogere tuinderskassen of daaraan gerelateerde gebouwen te realiseren welke het uitzicht zouden beperken. De uitzichtbelemmering zou dan zelfs groter zijn geweest. Het dient nogmaals benadrukt te worden dat deze planologische mogelijkheden dus al bestaan.

Voorliggend initiatief heeft gelet op het voorgaande geen directe noch indirecte invloed op de bouwkundige staat van de nabij gelegen woningen. De stelling van reclamant dat zijn woning 'total loss' is als gevolg van mijnbouwactiviteiten wordt daarom niet nader afgewogen in onderhavige planologische procedure.

Daarnaast worden -in tegenstelling tot de bewering van reclamant- de vermeende lasten niet direct opgelegd door de overheid zelf. In casu betreft het een particulier aangevraagd initiatief dat mogelijk gemaakt kan worden door de lokale overheid middels de haar rechten ter beschikking gestelde wettelijke regels en waartoe de lokale overheid een besluit neemt dat aan alle daarvoor wettelijke eisen, waaronder een adequate belangenafweging, dient te voldoen. Het betreffende initiatief kan a) vergund kan worden binnen de gestelde instrumenten en b) draagt bij aan het algemeen belang van de beginnende energietransitie. Deze energietransitie van algemeen belang heeft tot doel om uiteindelijk de landelijke en daarmee vanzelfsprekend ook de lokale energieopwekking op termijn milieuvriendelijk te laten plaatsvinden en om over te stappen op winnen van zonne- en windenergie.

Alle ruimtelijke effecten van dit initiatief, zijnde de bestendige bekende omgevingsfactoren zoals voorgeschreven in het kader van de goede ruimtelijke ordening ex Wro/Wabo, van het Zonnepark zijn afgewogen en benoemd in de ruimtelijke onderbouwing behorende bij het

ontwerp van de omgevingsvergunning. Ook het omgevingsaspect (externe) veiligheid is hierin afgewogen.

De zienswijze wordt niet overgenomen.

9. De uitspraak van de rechtbank in deze zaak is zowel gebaseerd op motiveringsgebreken als het beginsel van gelijkheid voor publieke lasten en de zogeheten 'fair balance', zoals gecodificeerd in artikel 1 van het eerste protocol bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). De redenering dat cumulatie van publieke lasten ten gevolge van de mijnbouw en het voorgestelde zeer grootschalige zonnepanelen-park niet relevant is omdat de publieke lasten uit twee zelfstandige bronnen voortvloeien is onbegrijpelijk.

Voor zover de zienswijze beoogt de motivering van een rechterlijke uitspraak te duiden, wordt dit ter kennisgeving aangenomen. Dit betreft een persoonlijke opvatting van reclamant en bevat geen motivering voor het oordeel dat het aangevraagde project in strijd zou zijn met een goede ruimtelijke ordening en dat dit tot weigering van de gevraagde omgevingsvergunning zou moeten leiden.

De zienswijze wordt niet overgenomen.

10. De kern van het beginsel van gelijkheid voor publieke lasten is dat door overheidshandelen buiten het maatschappelijk risico vallende en op een beperkte groep burgers of instellingen drukkende – schade als gevolg van hun op de behartiging van het openbaar belang gerichte optreden wordt aangericht.

Dat de overheid op één locatie zowel bovengronds als ondergronds zeer grootschalig inbreuk meent te moeten maken op de rechten van een beperkte groep burgers is in strijd met zowel het beginsel van gelijkheid voor publieke lasten, de fair balance uit artikel 1 EP bij het EVRM en het volgt hier logischerwijs uit dat ook de door rechtbank geconstateerde motiveringsgebreken niet zijn opgelost.

Door reclamant wordt onder meer een beroep gedaan op artikel 1 EP bij het EVRM. Allereerst wordt niet duidelijk gemaakt waarom onderhavige ontwikkeling in strijd met dit artikel is. Er is immers geen sprake van ontneming dan wel regulering van het betreffende eigendom van reclamant. De voorziene ontwikkeling vindt niet plaats op enig eigendom van reclamanten.

Voor zover er inmenging in enig eigendomsrecht plaatsvindt, dient te allen tijde het belang van het individu afgezet te worden tegen het algemeen belang en dienen deze belangen gewogen en afgewogen te worden. In de in casu van toepassing zijnde wetgeving Wro, Bro, Wabo en Awb is genoegzaam wettelijk vastgelegd dat deze belangen geïnventariseerd en (af-)gewogen dienen te worden. Voorts is daarin alsmede in het BW opgenomen dat eventuele nadelige gevolgen vanwege waardevermindering van onroerende zaken voor vergoeding in aanmerking komt dan wel aantoonbare schade voor vergoeding in aanmerking komt. Mocht concreet door de onderhavige planologische ingreep schade ontstaan, staat de met alle waarborgen omklede mogelijkheid open om ingevolge artikel 6.1 Wro om vergoeding van deze schade te verzoeken.

De opvatting van reclamant dat hier sprake is van een dusdanige inbreuk welke tot schade leidt die buiten zijn maatschappelijk risico valt wordt niet gedeeld. In het algemeen kunnen aan een geldend planologisch regime geen blijvende rechten worden ontleend. De raad of het college kan op grond van gewijzigde planologische inzichten en na afweging van alle betrokken belangen andere bestemmingen en regels voor gronden vaststellen. Uit vaste rechtspraak van de Afdeling volgt bovendien dat geen recht op blijvend vrij uitzicht bestaat.³ De zienswijze met betrekking tot de vermeende aard van de bovengrondse ingreep wordt verwezen naar de overweging hiervoor onder 7 en hieronder, onder punt 10.

---

³ O.a. ECLI:NL:RVS:2014:4088, ro 3.6.2

De zienswijze wordt niet overgenomen.

11. Van de noodzakelijkheid van de door de rechtbank geconstateerde grote inbreuk op het planologische regime blijkt helemaal niets.

In de bij deze omgevingsvergunning procedure behorende ruimtelijke onderbouwing is gemotiveerd uiteengezet waarom het initiatief inpasbaar en aanvaardbaar is. Noodzakelijkheid speelt geen rol in de te wegen belangen in het kader van een goede ruimtelijke ordening. In tegenstelling tot hetgeen door reclamanten wordt beweerd is er geen sprake van een grote inbreuk op het planologische regime. Dit regime is vastgelegd in bestemmingsplannen, in zowel het oude als vigerende bestemmingsplan voor de betreffende locatie.

In het bestemmingsplan Buitengebied uit 1993 is het plangebied grotendeels aangeduid als tot

te werken bestemming ex artikel 11 Wet op de Ruimtelijke Ordening. Zie de afbeelding; de uit te werken bestemming is met stippel- en streeplijn aangegeven.

In 2010 is dit bestemmingsplan vervangen door een nieuw bestemmingsplan Buitengebied. Het plangebied behield de mogelijkheid tot glastuinbouw (middels een wijzigingsbevoegdheid ex 3.6 eerste lid onder a, Wro), een deel is rechtens daartoe bestemd. Zie de afbeelding.

Het is derhalve reeds sinds 1993 mogelijk om een groot deel van het betreffende gebied anders in te richten dan thans feitelijk zichtbaar is. De zienswijze wordt niet overgenomen.

12. Gas- en zoutwinning zijn gebonden aan een bepaalde locatie, namelijk in de nabije omgeving van toegankelijke gasvoorraden. Dat geldt niet voor de locatie van een zonnepark. De betreffende locatie ligt qua zonligging helemaal niet gunstig en is technisch zelfs onlogisch. Enige reden om de ernstige gevolgen van de gaswinning te doen cumuleren met verdere inbreuken op natuur en milieu als gevolg van het zonnepanelenpark zijn er niet.

In haar uitspraak van 19 februari 2014⁴ bestendigde de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State de lijn dat het bevoegd gezag dient te beslissen op de grondslag van een aanvraag en dat aan de afweging van alternatieven niet wordt toegekomen. Indien een project op zichzelf voor dat gezag aanvaardbaar is, kan het bestaan van alternatieven slechts dan tot weigering van een omgevingsvergunning voor het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan nopen, indien op voorhand duidelijk is dat door verwezenlijking van de alternatieven een gelijkwaardig resultaat met aanmerkelijk minder bezwaren kan worden bereikt, aldus de Afdeling.

Daarvan is in casu geen sprake. De voorliggende aanvraag is gebaseerd op de businesscase van de initiatiefnemer met de voor dit doel geschikte en beschikbare gronden, waaronder inbegrepen de aansluiting op bestaande energienetten- en leidingen. Een gelijkwaardig resultaat is niet haalbaar.

13. Ingevolge het evenredigheidsbeginsel (artikel 3:4 Awb) dient de overheid de rechtstreeks bij het besluit betrokken belangen af te wegen.

In de bij deze omgevingsvergunning procedure behorende ruimtelijke onderbouwing is gemotiveerd uiteengezet waarom het initiatief inpasbaar en aanvaardbaar is. Alle ruimtelijke effecten van dit initiatief, zijnde de bestendigde bekende omgevingsfactoren zoals voorgeschreven in het kader van de goede ruimtelijke ordening ex Wro/Wabo, van het Zonnepark zijn afgewogen en benoemd in de ruimtelijke onderbouwing behorende bij het ontwerp van de omgevingsvergunning. In de omgevingsvergunning is gemotiveerd waarom de ruimtelijke onderbouwing tot het oordeel leidt dat het project niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Verder is een belangenafweging toegevoegd waarbij de belangen van omwonenden ook zijn afgewogen tegen de gevolgen van het project. Hiermee is uitvoering gegeven aan de uitspraak van de rechtbank van 21 maart 2017 en wordt aan artikel 3:4 Awb voldaan. Uit de reactie van reclamant blijkt geen aanleiding om hieraan te twifelen en anders te besluiten op de voorliggende aanvraag.

14. De nadelige gevolgen van een besluit mogen voor één of meer belanghebbenden niet onevenredig zijn in de verhouding met de tot het besluit te dienen doelen. Daarvan is door de cumulatie van lasten in veel grotere mate sprake.

Kortheidshalve wordt verwezen naar de reacties onder 8, 10, 11, 12 en 13. De zienswijze wordt niet overgenomen.

15. Doordat de gemeente Hoogezand-Sappemeer met betrekking tot de zoutwinning een precedent heeft gezet, is er sprake van schending met het gelijkheidsbeginsel en het non discriminatiebeginsel. Er is sprake van schending van het EVRM en dan met name van artikel 14 jo. artikel 1 en het 12^e protocol bij het EVRM.

De zienswijze wordt niet overgenomen. Er is geen precedent gecreëerd waarop reclamanten een slagend beroep kunnen doen op de genoemde beginselen. Zoals onder punt 8 reeds is

---

⁴ ECLI:NL:RVS:2014:508, ro 5.1

verwoord, is geen sprake van een vergelijkbaar geval in een gelijke situatie. De ingrepen zijn wezenlijk verschillend van aard en hebben verschillende gevolgen in verschillende gradaties in de fysieke woon- en leefomgeving.

16. Er is geen enkele rechtvaardiging om de omwonenden aan het Achterdiep en de Langewijk anders te behandelen dan de inwoners van Kiel-Windeweer. Het felt dat er in Kiel-Windeweer iets meer kiezers zijn mag hier geen rechtvaardiging voor zijn.

Dit betreft een persoonlijke interpretatie van reclamant over politiek bestuurlijke standpunten. Onder verwijzing naar de reacties onder 15 wordt de zienswijze niet overgenomen.

17. Het is de vraag waarom de gemeente zich zo op sleeptouw laat nemen door de belangen van Powerfield Free Zone N.V. en Sijmen Jellema.

Dit betreft een persoonlijke opvatting van reclamanten en bevat geen motivering voor het oordeel dat het aangevraagde project in strijd zou zijn met een goede ruimtelijke ordening en dat dit tot weigering van de gevraagde omgevingsvergunning zou moeten leiden.

18. De rechtbank heeft inmiddels vastgesteld dat het niet juist is dat er op het gebied Achterdiep-Langewijk een kassenbestemming rustte en dat het plan grote inbreuk maakt op het geldend planologisch regime.

Sinds 1993 is het mogelijk om een groot deel van het betreffende gebied anders in te richten dan thans feitelijk zichtbaar is. In het bestemmingsplan Buitengebied uit 1993 is het plangebied grotendeels aangeduid als tot glastuinbouw uit te werken bestemming ex artikel 11 Wet op de Ruimtelijke Ordening. In 2010 is dit bestemmingsplan vervangen door een nieuw bestemmingsplan Buitengebied. Het plangebied behield de mogelijkheid tot glastuinbouw (middels een wijzigingsbevoegdheid ex 3.6 eerste lid onder a, Wro), een deel is rechtens daartoe bestemd.

Verder wordt in de uitspraak van de rechtbank in rechtsoverweging het volgende aangegeven: "De rechtbank overweegt dat de belangen van omwonenden in onderhavig geval door eerdere relevante ruimtelijke ingrepen, waaronder gaswinning, op ingrijpende wijze zijn aangetast. Naar het oordeel van de rechtbank dient de cumulatie van belangenaantasting die thans ontstaat onderdeel uit te maken van de belangenafweging die verweerder moet maken, te meer nu het project als een grote inbreuk op het geldende planologische regime moet worden beschouwd. De rechtbank stelt evenwel vast dat verweerder de gevolgen van de aardgaswinning niet kenbaar in zijn afweging heeft betrokken".

De rechtbank constateert derhalve dat er in het bestreden besluit sprake is van een motiveringsgebrek en stelt dat de cumulatie van de gevolgen moeten worden meegewogen in de belangenafweging. Dit is iets anders dan dat de rechtbank zich op het standpunt stelt dat door het aangevraagde project omwonenden op ingrijpende wijze in hun belangen worden aangetast. In de nieuwe ontwerp-omgevingsvergunning is dit aspect opgenomen en is de cumulatie van de gevolgen meegewogen en opgenomen in de motivering van het besluit. Hiermee is uitvoering gegeven aan de uitspraak van de rechtbank.

19. De presentatie van de gemeente Hoogezand-Sappemeer is zeer misleidend.

Dit betreft een persoonlijke opvatting van reclamant en bevat geen motivering voor het eventueel herzien van de inhoudelijke beoordeling van de ingediende aanvraag en het op basis hiervan opgestelde ontwerpbesluit.

20. De gemeente is bang voor schadeclaims zijdens Powerfield Free Zone N.V. als geen verdere medewerking aan de plannen van Powerfield Free Zone N.V. wordt verleend.

Dit betreft een persoonlijke opvatting van reclamant en bevat geen motivering voor het eventueel herzien van de inhoudelijke beoordeling van de ingediende aanvraag en het op basis hiervan opgestelde ontwerpbesluit.

21. De huidige wethouder heeft onjuiste informatie aan de raad verstrekt over de onderneming Powerfield Free Zone N.V. en over de kwijtschelding van leges kon geen informatie worden verstrekt.

Dit betreft een persoonlijke opvatting van reclamant en bevat geen motivering voor het eventueel herzien van de inhoudelijke beoordeling van de ingediende aanvraag en het op basis hiervan opgestelde ontwerpbesluit.

22. De integriteit noch de structuur van Powerfield Free Zone N.V. zijn door de RVO onderzocht in het kader van de subsidieaanvraag. Dit had de gemeente moeten doen. Het dossier bij RVO is niet consistent met de aanvraag bij de gemeente.

Hetgeen reclamant stelt is niet relevant voor de beoordeling van de voorliggende aanvraag om omgevingsvergunning. Beide dossiers richten zich namelijk op een ander doel en vragen om een andere besluitvorming. Bij de aanvraag om omgevingsvergunning zijn overeenkomsten met grondeigenaren bijgevoegd om aan te tonen dat aan de eisen die aan een dergelijke aanvraag worden gesteld wordt voldaan.

23. Er is sprake van een zeer ongelijke behandeling van planschade die wordt verstrekt aan omwonenden door Powerfield Free Zone N.V. -Jellema. Concrete bedragen van € 75.000 blijken te zijn aangeboden, terwijl de officiële regeling € 4.000 bedraagt, of in de vorm van zonnepanelen (!?) of in de vorm van een volgens Jellema belaste vergoeding. Er is er sprake van rechtsongelijkheid. De gemeente dient hier paal en perk aan te stellen.

Reclamant doelt op een civielrechtelijke overeenkomst waar de gemeente geen partij in is. Het staat de initiatiefnemer vrij om te onderhandelen met private partijen zoals omwonenden en grondeigenaren om een eventuele rechtsgang af te kopen. Een dergelijke overeenkomst is volgens rechtspraak toegestaan mits deze niet te algemeen is geformuleerd zodat niet een te ingrijpende belemmering van de vrije rechtsgang plaatsvindt. De gemeente is hierin echter geen partij noch heeft hierin een publieke zorgplicht. Deze vergoedingen maken geen deel uit van de inhoudelijke beoordeling van de aanvraag om omgevingsvergunning en kunnen derhalve niet leiden tot weigering van de omgevingsvergunning.

24. De aanvraag moet worden afgewezen, omdat zij geen redelijk belang dient, de belangen, de eigendoms- en genotsrechten van omwonenden worden onnodig geschonden, er geen sprake is van proportionaliteit en 'fair balance' terwijl het voorstel werd ingezet op basis van onjuiste aannames in een gebied waarin de inwoners al zeer veel geleden hebben – en waarvan dit nog steeds een voortschrijdend proces is – onder de door de overheid vergunde mijnbouwwerken en gaswinning.

Onder verwijzing naar de voorgaande reacties onder 1 tot en met 23 wordt de zienswijze niet overgenomen.

25. Gronden en producties worden binnen twee weken nog nader aangevuld.
Aanvullingen zijn tot op heden niet ontvangen. Bovendien is niet verzocht om een extra termijn voor het indienen van nadere gronden en aanvulling van producties. Gelet hierop bestaat geen aanleiding om stukken die na de wettelijke termijn zijn ontvangen inhoudelijk te behandelen.

1. Het enorme zonnepalen park van maar liefst 117 hectare tast de landelijke omgeving aan.

In de bij deze omgevingsvergunning procedure behorende ruimtelijke onderbouwing is gemotiveerd uiteengezet waarom het initiatief inpasbaar en aanvaardbaar is. In de zienswijzen wordt niet gemotiveerd aangegeven waarom de landelijke omgeving onaanvaardbaar wordt geacht en het project niet inpasbaar is. De zienswijze wordt niet overgenomen.

2. Wij hebben veel schade geleden door de mijnbouw en gaswinning. De gaswinning en de gevolgen daarvan hebben een grote impact op ons leven en het woon- en leefgenot.

De gemeente is zich bewust van de gevolgen van de aardgaswinning en begrijpt dat daaruit nadelige effecten ontstaan voor het woon- en leefgenot van reclamant. Zoals ook beschreven in de overwegingen in de ontwerp-omgevingsvergunning zijn de gevolgen van de gaswinning meegewogen bij de inhoudelijke beoordeling van de aanvraag. In dit geval hebben deze aspecten, mede gelet op de kenmerken van het project, niet geleid tot weigering van de vergunning.

De individuele beleving van de gevolgen van de gaswinning kan niet in de weg staan aan planologische ontwikkelingen zoals voorliggend zonnepark. In feite is het (tijdelijke) verlies aan uitzicht het enige ruimtelijke relevante merkbare effect van voorliggende aanvraag tot realisatie van een zonnepanelenpark. Dit effect is afgewogen tegen het planologische uitzicht (grotendeels tuinbouwkassen) en de compenserende maatregelen (ecologische strook en landschappelijk inpassingsplan). Het betreffende initiatief kan a) vergund kan worden binnen de gestelde wettelijke kaders en b) draagt bij aan het algemeen belang van de beginnende energietransitie. De zienswijze wordt niet overgenomen.

3. Wij hebben ervoor gekozen om in een landelijke omgeving te wonen, niet in een industriepark. Ik kan straks niet meer uitkijken op het prachtige landschap en het vele groen.

In het algemeen kunnen aan een geldend planologisch regime, of feitelijk bestaand uitzicht, geen blijvende rechten worden ontleend. De raad of het college kan op grond van gewijzigde planologische inzichten en na afweging van alle betrokken belangen andere bestemmingen en regels voor gronden vaststellen. In de bij deze omgevingsvergunning procedure behorende ruimtelijke onderbouwing is gemotiveerd uiteengezet waarom het initiatief inpasbaar en aanvaardbaar is en niet in strijd met een goede ruimtelijke ordening. De zienswijze wordt niet overgenomen.

4. Van de gemeente Hoogezand-Sappemeer hebben wij de laatste tijd niets vernomen.

Voor de inhoudelijke behandeling van de aanvraag omgevingsvergunning waarop het bestreden ontwerpbesluit is gebaseerd, geldt de uitgebreide procedure zoals benoemd in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de Algemene wet bestuursrecht. Hier liggen de wijzen waarop over de aanvraag, ontwerpbesluit en het definitieve besluit moet worden gecommuniceerd vast. Hieraan is voldaan. Daarbij wordt in acht genomen dat van de zijde van de initiatiefnemer een informatieavond is belegd en diverse keren informatie per brief is verstrekt door de initiatiefnemer. Dit op verzoek van het college van burgemeester en wethouders.

5. Met de bewoners wordt geen rekening gehouden. Projecten worden er maar doorgedrukt zonder met mij (ons) in gesprek te gaan.

Zoals onder punt 4 is genoemd, is aan de eisen voldaan die de wet stelt aan de behandeling van een aanvraag om omgevingsvergunning. De genoemde wetten regelen specifiek momenten van publicatie en communicatie en daarnaast ook mogelijkheden tot inspraak. Aanvullend daarop zijn door de initiatiefnemer nog informatieavonden georganiseerd.

Met de bewoners wordt rekening gehouden door alle ruimtelijk relevante aspecten mee te nemen in de overwegingen om medewerking te verlenen aan het project. Daarnaast heeft een belangenafweging plaats gevonden op basis waarvan de belangen van omwonenden zijn meegewogen in de besluitvorming. In dit geval heeft deze belangenafweging niet tot het standpunt geleid dat de gevraagde omgevingsvergunning moet worden geweigerd.

6. De recente wijzigingen in het plan hebben tot gevolg dat de zonnepanelen nog dichterbij de huizen komen.

Het is onduidelijk op basis waarvan wordt geconcludeerd dat er sprake zou zijn van wijzigingen. De omvang van het gebied wijzigt niet (117 hectare), de locatie wijzigt niet, het aantal zonnepanelen wijzigt niet en de situering ten opzichte van woningen van omwonenden wijzigt ook niet.

7. Dit gebied is absoluut niet verstedelijkt. Dit willen wij graag zo houden.

Zie de reactie onder 1 en 3. De zienswijze wordt niet overgenomen.

8. Een omgevingsvergunning voor een termijn van 30 jaar is absoluut niet tijdelijk, maar leidt tot definitief verlies van onze landelijke omgeving.

Over het algemeen worden omgevingsvergunning verleend voor onbepaalde tijd. Door expliciet een termijn aan de geldigheid van de omgevingsvergunning te verbinden, is sprake van een tijdelijke vergunning in plaats van een vergunning voor onbepaalde tijd. In de omgevingsvergunning is bepaald dat het terrein weer naar de oorspronkelijke toestand moet worden teruggebracht na afloop van de gestelde termijn.

9. Het is raar om een grootschalig project van 117 hectare voor de duur van dertig jaar 'tijdelijk' te noemen.

Zoals ook onder punt 8 is genoemd, is er een termijn aan de vergunning verbonden. Hierdoor is geen sprake van een omgevingsvergunning voor onbepaalde tijd, maar een omgevingsvergunning voor bepaalde tijd en derhalve tijdelijk.

10. De gemeente zou voor deze ingrijpende wijziging van de bestemming de volledige wijziging bestemmingsplanprocedure moeten voeren.

Conform het huidige wettelijke stelsel is het aan een initiatiefnemer om vrijelijk te kiezen voor het indienen van een aanvraag om omgevingsvergunning, of om te kiezen voor het aanvragen van een herziening van het bestemmingsplan. Deze keuze is niet aan de gemeente. In dit geval is het echter zo dat op grond van artikel 2.42.1, eerste lid, van de provinciale Omgevingsverordening het niet is toegestaan dat in een bestemmingsplan wordt voorzien in de plaatsing van zonneparken, vanwege de te borgen tijdelijkheid. Er is dus voor onderhavig geval

geen bevoegdheid tot het wijzigen van een bestemmingsplan om het zonnepark mogelijk te maken De rechtbank heeft dit in de uitspraak van 21 maart 2017 ook bevestigd.

11. Wij vinden het niet acceptabel dat goede landbouwgrond wordt omgezet in grootschalig industrieterrein.

Reclamanten kwalificeren het initiatief als industrieterrein, dit is een subjectieve interpretatie zonder planologische onderbouwing. In de bij de aanvraag behorende ruimtelijke onderbouwing is gemotiveerd uiteengezet waarom het initiatief passend en aanvaardbaar is op basis van een goede ruimtelijke ordening. De gronden in het plangebied worden door de voor het gebruik verantwoordelijke grondeigenaren, de betrokken agrariërs, beschikbaar gesteld voor het initiatief. De zienswijze bevat geen motivering die tot het oordeel zou moeten leiden dat het project in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. De zienswijze wordt niet overgenomen.

12. Verschillende buurtbewoners krijgen heel verschillende vergoedingen aangeboden door Powerfield Free Zone N.V. Dit vinden wij onbegrijpelijk. Dit creëert rechtsongelijkheid. De gemeente moet hier paal en perk aan stellen.

Reclamanten doelen op civielrechtelijke overeenkomsten. Het staat de initiatiefnemer vrij om te onderhandelen met private partijen zoals omwonenden en grondeigenaren om een eventuele rechtsgang af te kopen. Een dergelijke overeenkomst is volgens rechtspraak toegestaan mits deze niet te algemeen is geformuleerd zodat niet een te ingrijpende belemmering van de vrije rechtsgang plaatsvindt. De gemeente is hierin echter geen partij noch heeft hierin een publieke zorgplicht. Deze vergoedingen maken geen onderdeel uit van de inhoudelijke beoordeling van de aanvraag om omgevingsvergunning en kunnen derhalve niet tot weigering van de omgevingsvergunning leiden.

13. De gemeente lapt de procedure aan hun laars. De gemeente luistert wel naar Powerfield Free Zone N.V., maar niet naar de bewoners.

Dit punt is niet nader onderbouwd. Niet duidelijk is op wat voor manier dit punt tot het oordeel zou moeten leiden dat het project in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en weigering van de gevraagde omgevingsvergunning. De zienswijze wordt niet overgenomen.

14. Wij worden gediscrimineerd ten opzichte van de inwoners van Kiel-Windeweer. Er mag daar geen additionele zoutwinning plaatsvinden. Hier is veel meer schade aan huizen en schuren, wij lijden onder de gaswinning maar toch mag er een industrieel giga zonnepark gebouwd worden.

Zoals ook al in de ontwerp vergunning is benoemd, is de gemeente zich bewust van de gevolgen van de aardgaswinning en begrijpt dat daaruit maatschappelijke onrust ontstaat. Deze maatschappelijke onrust is inderdaad reden geweest om een ander initiatief bestuurlijk principieel te weigeren. Dit betrof de voorgenomen zoutwinning bij Kiel-Windeweer, er was geen sprake van een aanvraag omgevingsvergunning zoals reclamant stelt. Dit initiatief onderscheidt zich echter verder van voorliggende aanvraag omdat hier geen sprake is van mijnbouwactiviteiten (er is geen ingreep in de diepe ondergrond). Er worden geen wezenlijke ingrepen in de bodem gedaan behoudens de te plaatsen zonnepanelen opstellingen welke in de bovengrond worden verankerd. Deze verankering heeft geen enkele negatieve gevolgen voor de stabiliteit van de bodem, zowel oppervlakkig alsmede meer de diepte in en is daarom niet te vergelijken met enige mijnbouwactiviteit. De ingrepen zijn wezenlijk verschillend van aard en hebben verschillende gevolgen in verschillende gradaties in de fysieke woon- en leefomgeving.

In casu is in feite het (tijdelijke) verlies aan uitzicht het enige ruimtelijke relevante merkbare effect van voorliggende aanvraag tot realisatie van een zonnepanelenpark. Dit effect is afgewogen tegen het reeds mogelijke planologische uitzicht (grotendeels tuinbouwkassen) en de

compenserende maatregelen (ecologische strook en landschappelijk inpassingsplan). Het is thans mogelijk om in het voorziene gebied vele malen hogere tuinderskassen of daaraan gerelateerde gebouwen te realiseren welke het uitzicht zouden beperken. De uitzichtbelemmering zou dan zelfs groter zijn geweest. Het dient nogmaals benadrukt te worden dat deze planologische mogelijkheden dus al bestaan.

De zienswijze wordt niet overgenomen.

15. Het zonnepark heeft geen nut en staat niet in verhouding tot mijn lijden.

In de bij deze omgevingsvergunning procedure behorende ruimtelijke onderbouwing is gemotiveerd uiteengezet waarom het initiatief inpasbaar en aanvaardbaar is. Hoewel het project naast ruimtelijke relevante effecten, mogelijk meer merkbare effecten heeft, zijn dit geen effecten die tot het toetsingskader behoren van de aanvraag om omgevingsvergunning. De genoemde effecten (emotionele schade, gevoelsmatig het verlies van een huis en woongenot) zijn geen effecten die in onderhavige vergunningprocedure kunnen worden meegewogen.

16. Ik sluit me aan bij de zienswijzen van mevrouw [REDACTED] en mevrouw [REDACTED]

Kortheidshalve wordt verwezen naar de reacties op deze zienswijzen van betreffende reclamanten.

1. Wij zijn met ons akkerbouwbedrijf werkzaam op percelen in de directe nabijheid van het te realiseren zonnepark. Op deze gronden voeren wij geheel rechtmatig diverse bewerkingen uit. Afhankelijk van de weersomstandigheden kunnen bij deze bewerkingen stofwolken vrij komen die honderden meters meegevoerd kunnen worden en hierdoor de op het zonnepark aangelegde panelen kunnen vervuilen. Wij willen op geen enkele manier aansprakelijk gesteld worden door Powerfield voor vervuiling van de panelen. Dit moet in de vergunning worden beschreven.

Hetgeen reclamant vraagt valt buiten de wettelijke mogelijkheden in onderhavige procedure voor de aangevraagde omgevingsvergunning. De gemeente kan een dergelijke aansprakelijkheidsclausule niet opnemen in de vergunning en is hierin geen partij. Het is aan reclamant om desgewenst over zijn zorg in overleg te treden met de initiatiefnemer en eventueel privaatrechtelijk overeen te komen dat eventuele schade niet wordt verhaald op reclamant.

2. Het reinigen van de zonnepanelen zal van tijd tot tijd moeten plaatsvinden met mogelijk behulp van reinigingsmiddelen. Over het gebruik van reinigingsmiddelen op projecten als deze zijn – omdat het een nieuw fenomeen is – waarschijnlijk nog geen voorschriften bekend. Er zou, voordat een vergunning hiervoor wordt verleend, een degelijk onderzoek moeten worden gedaan naar de mogelijke effecten van afspoeling van reinigingswater met verontreinigende bestanddelen op de bodem en het oppervlaktewater. Er is geen afvalwatersysteem aanwezig en de vervuiling zal puntbelasting opleveren voor bodem en oppervlaktewater.

In de bij de aanvraag behorende ruimtelijke onderbouwing is gemotiveerd hoe het initiatief zich verhoudt tot de waterkwaliteit ter plaatse en wat mogelijke gevolgen zijn. Uit deze watertoets, inclusief advies van het waterschap Hunze en Aa's, is niet gebleken dat het initiatief geen doorgang kan krijgen. Voor het voorkomen van verontreiniging adviseert het waterschap de initiatiefnemer en zal deze aanvullend moeten voldoen aan de eisen zoals deze onder andere worden gesteld in het landelijke emissiebeleid. De initiatiefnemer als 'lozer' mag zelf invulling geven aan de zorgplicht die uit dit beleid voortvloeit. Daarbij wordt in acht genomen dat de zonnepanelen niet worden gereinigd met reinigingsmiddelen maar dat afspoelen door het regenwater voldoet.

3. Het verbaast ons dat ook percelen buiten de bestemming agrarisch/tuinbouw eenvoudigweg bij het plan kunnen worden betrokken. Waarom vormt een agrarische bestemming hier geen belemmering?

In het algemeen kunnen aan een geldend planologisch regime geen blijvende rechten worden ontleend. De raad of het college kan op grond van gewijzigde planologische inzichten en na afweging van alle betrokken belangen andere bestemmingen en regels voor gronden vaststellen. In de bij de aanvraag behorende ruimtelijke onderbouwing is gemotiveerd uiteengezet waarom het initiatief passend en aanvaardbaar is op basis van een goede ruimtelijke ordening. De gronden in het plangebied worden door de voor het gebruik verantwoordelijke grondeigenaren, de betrokken agrariërs, beschikbaar gesteld voor het initiatief.

4. Kunnen alle overige agrarische percelen binnen de agrarische bestemming in de gemeente Hoogezand-Sappemeer bestemd worden voor het plaatsen van zonnepanelen?

Zie de reactie onder 3. Per locatie wordt in het voorkomende geval dezelfde belangenafweging gemaakt.

1. Ik maak bezwaar tegen de (ontwerp) verklaring van geen bedenkingen, de aanvraag en het ontwerpbesluit betreffende het oprichten van een zonnepark.

Dit punt is niet nader onderbouwd. Niet duidelijk is op wat voor manier dit punt tot het oordeel zou moeten leiden dat het project in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en weigering van de gevraagde omgevingsvergunning.

2. Ik maak ook bezwaar tegen het besluit van de raad om gebruik te maken van de bevoegdheid op grond van artikel 6.5, derde lid van het Besluit omgevingsrecht om met terugwerkende kracht naar 1 oktober 2010 geen verklaring van geen bedenkingen is vereist in alle gevallen waarbij met een omgevingsvergunning met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, wordt afgeweken van het bestemmingsplan of beheersverordening.

Het door reclamant aangehaalde besluit uit 2010 betreft een wettelijke bevoegdheid op basis van artikel 6.5, derde lid van het Besluit omgevingsrecht. Niet duidelijk is op wat voor manier dit punt tot het oordeel zou moeten leiden dat het project in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en weigering van de gevraagde omgevingsvergunning.

3. Tevens maak ik bezwaar tegen het besluit van de raad om de beslissingsbevoegdheid over het exploitatieplan te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders. In dit besluit lopen mandaat en delegatie door elkaar. De gemeenteraad is hiervoor verantwoordelijk (artikel 10:14 Awb).

Het door reclamant aangehaalde besluit uit 2010 betreft een wettelijke bevoegdheid op basis van artikel 6.12 derde lid Wro. Door het lex specialis beginsel is artikel 10:14 Awb in deze niet relevant. Niet duidelijk is op wat voor manier dit punt tot het oordeel zou moeten leiden dat het project in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en weigering van de gevraagde omgevingsvergunning. Ook is niet duidelijk in hoeverre het genoemde besluit tot het oordeel zou moeten leiden dat wettelijke procedures niet zijn gevolgd.

4. De bezwaren die ik eerder bekend heb gemaakt tegen dit zonnepark zijn ongewijzigd en nog steeds van toepassing.

Kortheidshalve wordt verwezen naar de Nota van zienswijzen zonnepark Midden-Groningen van 27 september 2016 (als bijlage bij onderhavige Nota toegevoegd).

5. De omgevingsvergunning is ten onrechte afgegeven door de gemeente en de rechtbank Noord-Nederland heeft op 21 maart 2017 in zijn uitspraak het besluit van de gemeente voor het afgeven van een omgevingsvergunning vernietigd. Ik refereer naar de punten genoemd in deze uitspraak. De gemeente dient deze uitspraak te respecteren en hierna te handelen en niet in strijd met artikelen 3:4 en 3:46 Awb.

In de uitspraak van de rechtbank wordt aangegeven dat vanwege een gebrek in de procedure en een motiveringsgebrek de beroepen gegrond zijn verklaard. Dit zijn formele gebreken. Met het nieuwe ontwerpbesluit en de hierbij behorende vvgb heeft de gemeente uitvoering gegeven aan hetgeen is bepaald in de uitspraak van de rechtbank. Niet duidelijk is op welke punten in strijd met de uitspraak en/of met de genoemde artikelen uit de Awb wordt gehandeld.

6. De meervoudige kamer is heel duidelijk geweest in zijn uitspraak niet alleen wat betreft de omgevingsvergunning maar ook worden de belangen (waaronder gaswinning) van mij als direct omwonende op ingrijpende wijze aangetast. De gemeente houdt hier geen rekening mee.

*In de uitspraak van de rechtbank wordt in rechtsoverweging het volgende aangegeven:
"De rechtbank overweegt dat de belangen van omwonenden in onderhavig geval door eerdere relevante ruimtelijke ingrepen, waaronder gaswinning, op ingrijpende wijze zijn aangetast. Naar het oordeel van de rechtbank dient de cumulatie van belangen aantasting die thans ontstaat onderdeel uit te maken van de belangenafweging die verweerder moet maken, te meer nu het project als een grote inbreuk op het geldende planologische regime moet worden beschouwd. De rechtbank stelt evenwel vast dat verweerder de gevolgen van de aardgaswinning niet kenbaar in zijn afweging heeft betrokken".*

*De rechtbank constateert dat er in het bestreden besluit sprake is van een motiveringsgebrek en stelt dat de cumulatie van de gevolgen moeten worden meegewogen in de belangenafweging. Dit is iets anders dan dat de rechtbank zich op het standpunt stelt dat door het aangevraagde project omwonenden op ingrijpende wijze in hun belangen worden aangetast. In de nieuwe ontwerp-omgevingsvergunning is dit aspect opgenomen en is de cumulatie van de gevolgen meegewogen en opgenomen in de motivering van het besluit. Hiermee is uitvoering gegeven aan de uitspraak van de rechtbank.
De zienswijze wordt niet overgenomen.*

7. Het gebied is agrarisch gebied, landbouwgrond, waar geen glastuinbouw is toegestaan. Het project valt buiten het zoekgebied voor glastuinbouw.

In tegenstelling tot hetgeen door reclamant wordt beweerd is het reeds sinds 1993 mogelijk om een groot deel van het betreffende gebied anders in te richten dan thans feitelijk zichtbaar is. In het bestemmingsplan Buitengebied uit 1993 is het plangebied grotendeels aangeduid als tot glastuinbouw uit te werken bestemming ex artikel 11 Wet op de Ruimtelijke Ordening. Zie hieronder; de uit te werken bestemming is met stippel- en streeplijn aangegeven.

In 2010 is dit bestemmingsplan vervangen door een nieuw bestemmingsplan Buitengebied. Het plangebied behield de mogelijkheid tot glastuinbouw (middels een wijzigingsbevoegdheid ex 3.6 eerste lid onder a, Wro), een deel is rechtens daartoe bestemd. Zie hieronder.

8. Er zijn andere gebieden waar glastuinbouw is toegestaan. Deze zijn nog niet allemaal benut.

Nog afgezien wat hierover ook wordt vermeld in de reactie onder 15, is niet duidelijk op wat voor manier dit punt tot het oordeel zou moeten leiden dat het project in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en weigering van de gevraagde omgevingsvergunning.

9. De gemeente Hoogezand-Sappemeer stelt dat zij zich terdege bewust is van de gevolgen van de aardgaswinning in haar hoger beroep tegen bovengenoemde uitspraak van de rechtbank door de zoutwinning bij Kiel-Windeweer te weigeren. Dit heeft niets te maken met onze woon- en leefomgeving en de problematiek rondom de gaswinning hier en waar de rechtbank over heeft geoordeeld.

Zie de reactie onder 6. Zoals aangegeven in de belangenafweging in het ontwerpbesluit voor het zonnepark zijn de belangen van omwonenden meegewogen. Deze belangenafweging en het oordeel dat het project niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening hebben in dit geval niet tot weigering van de omgevingsvergunning geleid.

10. De gemeente weet niet wat er speelt en houdt geen rekening met mij als bewoner.

Zie de reactie onder 9.

11. De gemeente zegt dat in het feite het verlies aan uitzicht het enige ruimtelijke relevante merkbare effect van dit zonnepark voor mij als bewoner is. Dit is geheel onjuist. De gehele woon- en leefomgeving (rust en ruimte zal verdwijnen) wordt aangetast, de waarde van mijn woning daalt en de flora- en fauna zal verdwijnen.

Dit is een subjectieve interpretatie zonder planologische onderbouwing. In de bij de aanvraag behorende ruimtelijke onderbouwing is gemotiveerd uiteengezet waarom het initiatief passend en aanvaardbaar is op basis van een goede ruimtelijke ordening.

Indien reclamant schade lijdt in de vorm van waardedaling van zijn onroerend goed, staat het hem vrij om tegemoetkoming in planschade te verzoeken ex artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening.

12. Kostbare landbouwgrond en natuurgebied worden vol gezet met meters hoge panelen.

Dit is een subjectieve interpretatie zonder planologische onderbouwing. Niet duidelijk is op wat voor manier dit punt tot het oordeel zou moeten leiden dat het project in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en weigering van de gevraagde omgevingsvergunning. De zienswijze wordt niet overgenomen.

13. De panelen veroorzaken overlast door schittering van de zon, geluidsoverlast door de wind en opwarming en afkoeling van de panelen, meters hoge hekwerken en camera's, een bezoekerscentrum welke voor overlast gaat zorgen, bedrijvigheid op het park, etc.

Dit is een subjectieve interpretatie zonder planologische onderbouwing. In de bij de aanvraag behorende ruimtelijke onderbouwing is gemotiveerd uiteengezet waarom het initiatief passend en aanvaardbaar is op basis van een goede ruimtelijke ordening. Zoals ook in de uitspraak van de rechtbank van 21 maart 2017 is overwogen kunnen deze punten niet tot wijziging of weigering van de gevraagde omgevingsvergunning leiden, nu deze punten niet nader zijn onderbouwd. De zienswijze wordt niet overgenomen.

14. Een zonnepark, zeker van deze grote, behoort niet in dit unieke gebied in Sappemeer, maar op een bedrijventerrein.

Dit is een subjectieve interpretatie zonder planologische onderbouwing. In de bij de aanvraag behorende ruimtelijke onderbouwing is gemotiveerd uiteengezet waarom het initiatief passend en aanvaardbaar is op basis van een goede ruimtelijke ordening. De zienswijze wordt niet overgenomen.

15. Er zijn genoeg alternatieven.

In haar uitspraak van 19 februari 2014⁵ bestendigde de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State de lijn dat het bevoegd gezag dient te beslissen op de grondslag van een aanvraag en dat aan de afweging van alternatieven niet wordt toegekomen. Indien een project op zichzelf voor dat gezag aanvaardbaar is, kan het bestaan van alternatieven slechts dan tot weigering van een omgevingsvergunning voor het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan nopen, indien op voorhand duidelijk is dat door verwezenlijking van de alternatieven een gelijkwaardig resultaat met aanmerkelijk minder bezwaren kan worden bereikt, aldus de Afdeling.

Daarvan is in casu geen sprake. De voorliggende aanvraag is gebaseerd op de businesscase van de initiatiefnemer met de voor dit doel geschikte en beschikbare gronden, waaronder inbegrepen de aansluiting op bestaande energienetten- en leidingen. Een gelijkwaardig resultaat is niet haalbaar. De zienswijze wordt niet overgenomen.

---

⁵ ECLI:NL:RVS:2014:508, ro 5.1

1. De gemeente geeft in artikel 3.2 van het ontwerpbesluit omgevingsvergunning een volstrekt onvolledige en misleidende voorstelling van de werkelijke situatie. Aangegeven wordt dat het verlies aan uitzicht het enige ruimtelijke relevante merkbare effect is. Het zonnepark zorgt voor nog meer emotionele schade, nog meer waardeverlies van woningen, nog meer juridisch getouwtrek. De gemeente trekt zich niets van inwoners aan. Het wordt gewoonweg te veel.

Dit is een subjectieve interpretatie zonder planologische onderbouwing. In de bij deze omgevingsvergunning procedure behorende ruimtelijke onderbouwing is gemotiveerd uiteengezet waarom het initiatief inpasbaar en aanvaardbaar is. De gemeente is zich bewust van de gevolgen van de aardgaswinning en begrijpt dat daaruit nadelige effecten ontstaan voor het woon- en leefgenot van reclamant. Maar de individuele beleving van de gevolgen van de gaswinning kan niet in de weg staan aan planologische ontwikkelingen zoals voorliggend zonnepark. In feite is het (tijdelijke) verlies aan uitzicht het enige ruimtelijke relevante merkbare effect van voorliggende aanvraag tot realisatie van een zonnepanelenpark. Dit effect is afgewogen tegen het planologische uitzicht (grotendeels tuinbouwkassen) en de compenserende maatregelen (ecologische strook en landschappelijk inpassingsplan). Het betreffende initiatief kan a) vergund kan worden binnen de gestelde wettelijke kaders en b) draagt bij aan het algemeen belang van de beginnende energietransitie. De zienswijze wordt niet overgenomen.

Hoewel het project naast ruimtelijke relevante effecten, mogelijk meer merkbare effecten heeft, zijn dit geen effecten die tot het toetsingskader behoren van de aanvraag om omgevingsvergunning. De genoemde effecten (emotionele schade, waardeverlies van woningen, juridisch getouwtrek) zijn geen effecten die in onderhavige vergunningprocedure kunnen worden meegewogen. Op grond van artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening kan, indien sprake is van waardeverlies van woningen, een verzoek om planschade worden ingediend.

2. De belangen van omwonenden zijn in onderhavig geval door eerdere relevante ruimtelijke ingrepen, waaronder gaswinning, op ingrijpende wijze aangetast. De gemeente gaat volledig voorbij aan de essentie van de uitspraak door te stellen dat er alleen maar verlies aan uitzicht is. Dit is geen belangenafweging zoals de rechtbank deze heeft bedoeld. Het is een minachting voor de belangen van omwonenden.

De gemeente is zich bewust van de gevolgen van de aardgaswinning en begrijpt dat daaruit maatschappelijke onrust ontstaat. De rechtbank heeft in de uitspraak van 21 maart 2017 hierover het volgende overwogen:

“De rechtbank overweegt dat de belangen van omwonenden in onderhavig geval door eerdere relevante ruimtelijke ingrepen, waaronder gaswinning, op ingrijpende wijze zijn aangetast. Naar het oordeel van de rechtbank dient de cumulatie van belangenaantasting die thans ontstaat onderdeel uit te maken van de belangenafweging die verweerder moet maken, te meer nu het project als een grote inbreuk op het geldende planologische regime moet worden beschouwd. De rechtbank stelt evenwel vast dat verweerder de gevolgen van de aardgaswinning niet kenbaar in zijn afweging heeft betrokken”.

De rechtbank constateert dat er in het bestreden besluit sprake is van een motiveringsgebrek en stelt dat de cumulatie van de gevolgen moeten worden meegewogen in de belangenafweging. Dit is iets anders dan dat de rechtbank zich op het standpunt stelt dat door het aangevraagde project omwonenden op ingrijpende wijze in hun belangen worden aangetast. In de nieuwe ontwerp-omgevingsvergunning is dit aspect opgenomen en is de cumulatie van de gevolgen meegewogen en opgenomen in de motivering van het besluit. Hiermee is uitvoering gegeven aan de uitspraak van de rechtbank. De zienswijze wordt niet overgenomen.

3. De omgevingsvergunning past totaal niet in de recent door de gemeenteraad vastgestelde ruimtelijke kaders.

Dit punt is niet nader onderbouwd. Niet duidelijk is op wat voor manier dit punt tot het oordeel zou moeten leiden dat het project in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en weigering van de gevraagde omgevingsvergunning

4. Er wordt voortdurend gesproken over Powerfield als initiatiefnemer. Dit is onjuist.

Dit punt is niet nader onderbouwd. Niet duidelijk is op wat voor manier dit punt tot het oordeel zou moeten leiden dat de gevraagde omgevingsvergunning moet worden geweigerd.

5. Het college legt vele verantwoordelijkheden c.q. verplichtingen bij de initiatiefnemer.

Dit punt is niet nader onderbouwd. Niet duidelijk is op wat voor manier dit punt tot het oordeel zou moeten leiden dat het project in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en weigering van de gevraagde omgevingsvergunning.

6. Dergelijke afspraken leveren enorme financiële risico's met gemeenschapsgeld op voor de gemeente Hoogezand-Sappemeer. De rechtbank heeft hierin geen grond gezien mijn bezwaar toe te wijzen, maar wellicht is dit meer en vooral een thema voor de raad.

De rol van de gemeenteraad in een procedure met betrekking tot een aanvraag om omgevingsvergunning voor het gebruiken van gronden en bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan is wettelijk vastgelegd. De raad wordt om een verklaring van geen bedenkingen gevraagd. Deze verklaring kan de gemeenteraad enkel weigeren af te geven wanneer er sprake is van strijd met een goede ruimtelijke ordening. Financiële risico's voor de gemeente maken geen onderdeel uit van deze beoordeling. Enkel de financiële haalbaarheid van een project komt bij deze beoordeling wettelijk aan de orde.

7. Bij een dergelijk groot project kan de gemeente niet achterover leunen en zich voordoen als een toetser van plannen en een vergunningenverstrekker waarbij het zonnepark Ameland misplaatst wordt gebruikt als vergelijkbaar initiatief.

Wanneer een aanvraag om omgevingsvergunning wordt ingediend, wordt deze volgens de hiervoor geldende procedures afgehandeld. Binnen deze procedures zijn per besluitonderdeel de toetsingskaders vastgelegd. Het is de gemeente bij het doorlopen van deze procedures niet toegestaan om buiten deze toetsingskaders te treden. Voor wat betreft de vergelijking met het project op Ameland, wordt verwezen naar de reactie onder 9. De zienswijze wordt niet overgenomen.

8. Het antwoord op de vraag of een project haalbaar is geeft nog geen antwoord op de vraag of de initiatiefnemer het project kan realiseren een aan alle verplichtingen kan voldoen.

Dat is juist. Echter is de financiële haalbaarheid van een project het enige aspect dat meegewogen kan worden in de ruimtelijke afweging.

9. Waarom moet een project met een subsidie van tientallen miljoenen gerealiseerd worden door een minibedrijf in de vrijhandelszone van Aruba?

Een aanvrager bepaalt voor wat voor project en op welke locatie een omgevingsvergunning wordt aangevraagd. De gemeente heeft hierin geen rol noch bevoegdheid.

10. De gemeente Hoogezand-Sappemeer mag niet betrokken worden in financiële constructies, waarvan de gevolgen niet te overzien zijn.

Niet duidelijk is op wat voor manier dit punt tot het oordeel zou moeten leiden dat het project in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en weigering van de gevraagde omgevingsvergunning. De zienswijze wordt niet overgenomen.

11. Ik verzoek u de voorlopige verklaring van geen bedenkingen en het ontwerpbesluit omgevingsvergunning voor het zonnepark in te trekken.

De naar voren gebrachte zienswijzen geven geen aanleiding voor het oordeel dat geen sprake is van een goede ruimtelijke onderbouwing of voor het oordeel dat het aangevraagde project in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Gelet hierop is geen aanleiding tot weigering van de vvgb en de gevraagde omgevingsvergunning.

Zienswijzen ingediend door [REDACTED]

1. Een dergelijk groot zonnepark zal de waarde van onze woning doen dalen.

Er bestaat geen grond voor de verwachting dat de gestelde waardedaling zodanig zal zijn dat bij de afweging van de belangen hieraan een groter gewicht moet worden toegekend dan aan de belangen die met de realisering van het initiatief aan de orde zijn. Wanneer als gevolg van de verleende omgevingsvergunning er sprake is van een daling van de waarde van een woning kan een verzoek om planschade worden ingediend ex artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening.

2. Bij verkoop zullen potentiële kopers door een dergelijk groot park worden afgeschrikt.

Zie de reactie onder 1.

3. Ons uitzicht zal worden belemmerd door de hoogte van de panelen.

In het algemeen kunnen aan een geldend planologisch regime geen blijvende rechten worden ontleend. De raad of het college kan op grond van gewijzigde planologische inzichten en na afweging van alle betrokken belangen andere bestemmingen en regels voor gronden vaststellen. In de bij deze omgevingsvergunning procedure behorende ruimtelijke onderbouwing is gemotiveerd uiteengezet waarom het initiatief inpasbaar en aanvaardbaar is. Het tijdelijke verlies aan uitzicht is afgewogen tegen het planologische uitzicht (grotendeels tuinbouwkassen) en de compenserende maatregelen (ecologische strook en landschappelijk inpassingsplan). Het betreffende initiatief kan a) vergund kan worden binnen de gestelde wettelijke kaders en b) draagt bij aan het algemeen belang van de beginnende energietransitie. De zienswijze wordt niet overgenomen.

4. Ik verzoek u de waardedaling te compenseren.

Indien reclamant schade leidt in de vorm van waardedaling van zijn onroerend goed, staat het hem vrij om te zijner tijd tegemoetkoming in planschade te verzoeken ex artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening. Een dergelijke tegemoetkoming kan worden gevraagd nadat het schadeveroorzakend besluit onherroepelijk in werking is getreden, dat is nu nog niet het geval. Aan de zienswijze wordt niet tegemoet gekomen.

Zienswijzen ingediend op 5 juli 2017 door [REDACTED]

Het ontwerp besluit met bijbehorende ontwerp verklaring van geen bedenkingen heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. De zienswijzen zijn na afloop hiervan ontvangen. Er is geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om pro forma een zienswijze in te dienen binnen de wettelijke termijn. Er wordt geen blijk gegeven van gronden op basis waarvan deze stukken die na de wettelijke termijn zijn ontvangen inhoudelijk te behandelen.

Zienswijzen ingediend op 5 juli 2017 door [REDACTED]

Het ontwerp besluit met bijbehorende ontwerp verklaring van geen bedenkingen heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. De zienswijzen zijn na afloop hiervan ontvangen. Er is geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om pro forma een zienswijze in te dienen binnen de wettelijke termijn. Er wordt geen blijk gegeven van gronden op basis waarvan deze stukken die na de wettelijke termijn zijn ontvangen inhoudelijk te behandelen.

Bovengenoemde reclamanten echter, hebben op het eerste ontwerp besluit ook gereageerd met een zienswijze. Gelet op de publicatie van het onderhavige ontwerp besluit van 10 mei 2017, waarin is aangegeven dat de eerste zienswijzen coulancehalve worden meegenomen wordt bij dezen verwezen naar de Nota van zienswijzen zonnepark Midden-Groningen van 27 september 2016 (als bijlage bij onderhavige Nota toegevoegd). In de voorliggende zienswijzen, naar voren gebracht tegen het ontwerpbesluit van 10 mei 2017, is niet en/of te laat aangevoerd waarom de weerlegging van de eerdere zienswijzen in het bestreden besluit onjuist zou zijn.

Nota zienswijzen zonnepark Midden Groningen

Zienswijze 1 gedateerd 25 aug. en 20 sept. : Mevrouw [REDACTED] te Hoogezand-Sappemeer

- Een groot deel van bijlage 5 van de aanvraag (welke deel uitmaakt van de vergunning) is in het Engels gesteld waardoor de belangen van derden worden geschaad. Hierdoor is de terinzagelegging ongeldig. (Zienswijze 1)

Het is niet verplicht om een aanvraag om een vergunning volledig in het Nederlands op te stellen. Het tweede lid van artikel 4:5 Algemene wet bestuursrecht bepaalt dat een bestuursorgaan kan beslissen om een aanvraag niet te behandelen als een vertaling nodig is voor de beoordeling van de aanvraag. Dit is een bevoegdheid en geen verplichting. Voor de beoordeling van de aanvraag was het niet nodig om een vertaling te verlangen van de aanvraag. De in het Engels aangeleverde technische gegevens waren voldoende duidelijk om ons oordeel te kunnen vormen.

Ook belangen van derden kunnen een rol spelen bij de beslissing om een vertaling te verlangen. De betreffende bijlage is een technisch document met datasheets en de constructeursbrief. Deze gegevens zijn voor het bevoegd gezag nodig om te kunnen beoordelen of de bouwwerken constructief aan alle eisen voldoen. Het al dan niet voldoen van het bouwwerk aan de constructieve eisen is niet een direct belang van derden (al was het alleen maar omdat het terrein niet vrij toegankelijk is. De belangen van derden zijn dan ook niet geschaad door het gebruik van de Engelse taal. Er was dan ook geen aanleiding om een vertaling te verlangen van de aanvrager.

- Essentiële stukken zijn niet ter inzage gelegd.
Het is onduidelijk welke documenten bedoeld worden. Alle informatie die nodig is voor een beoordeling van het voorgenomen besluit heeft ter inzage gelegen.
- De terinzagelegging was voorbarig omdat in de aanvraag niet alle door Libau voorgestelde wijzigingen voldoende zijn verwerkt.
Bij het ontwerpbesluit heeft een voorlopig advies van welstandscommissie Libau ter inzage gelegen. Na het ontwerpbesluit heeft Libau een definitief advies uitgebracht. Dit advies is aan het besluit toegevoegd en wordt ter inzage gelegd met het besluit.
- Communicatie over de uiterste datum waarop zienswijzen naar voren kunnen worden gebracht is onduidelijk.
In de publicatietekst is duidelijk aangegeven tot welke datum zienswijzen naar voren gebracht konden worden. Mogelijk is er een mededeling door iemand gedaan dat de termijn een dag langer duurde. Zienswijzen die een dag te laat zijn ontvangen zullen worden behandeld alsof deze binnen de termijn zijn ontvangen.
- De terinzagelegging is haast- en broddelwerk. De belangen van burgers zijn verwaarloosd ten gunste van Powerfield.
Wij zijn van mening dat er geen sprake is van broddelwerk. Er wordt beslist op een aanvraag van Powerfield en de belangen van burgers worden bij deze beslissing meegewogen.
- Verklaring van geen bedenkingen ontbreekt.
De gemeenteraad op 26 april 2011 een 'algemene verklaring van geen bedenkingen' vastgesteld. Deze vvgb is van toepassing tenzij er sprake is van gebiedsinrichting zoals hier het geval is. De algemene vvgb is vervolgens wel van toepassing bij een gebiedsontwikkeling waarvoor een recent ruimtelijk kader is vastgesteld door de raad. In het keuzedocument en de brochure, welke in het kader van de ontwikkeling van het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied zijn benoemd, heeft de raad hiermee vastgesteld mee te willen werken aan de realisatie van zonnepanelen weides

onder andere in het plangebied waarop deze aanvraag betrekking heeft. Daarom is de algemene verklaring van geen bedenkingen hier van toepassing.

- Het zonnepark is in strijd met art. 2.42.1 lid 2 van de provinciale verordening. Ten onrechte is er vanuit gegaan dat er sprake is van aansluiten bij de stedelijke bebouwing (lid 2 onder c). Er had gebruik gemaakt moeten worden van de procedurele mogelijkheid als bedoeld in lid 2 onder e. Er is sprake van open landschap dat deel uitmaakt van een veel groter open landschapsgebied. Er is geen sprake van verstedelijking.

In de Omgevingsvisie Provincie Groningen 2016-2020 is op kaart 1 aangegeven welke gebieden als stedelijk aangemerkt worden. Hiervan hebben wij gebruik gemaakt bij de uitleg van provinciale Omgevingsverordening van 2016. De aanliggende gebieden zijn aangemerkt als stedelijk.

- Tekeningen en animaties zijn misleidend voor wat betreft de hoogte. De impact van de hoge zonnepanelen op het landschap zijn enorm.

De zonnepanelen hebben een hoogte van 2.20 meter. Naar aanleiding van reacties van omwonenden heeft de aanvrager de hoogte teruggebracht van 2.50 meter. Ons is niet duidelijk waarom de gegevens misleidend zijn. De impact op het landschap is als aanvaardbaar beoordeeld.

- Een ontheffing van 30 jaar is een definitieve wijziging van het bestemmingsplan.
Er wordt een afwijking van het bestemmingsplan vergund. Dit betekent dat de onderliggende bestemming in stand blijft. Door de 30 jaar is de toestemming om af te wijken van de bestemming beperkt in de tijd.
- Bij een definitieve wijziging zou het bestemmingsplan gewijzigd moeten worden en zou niet volstaan kunnen worden met een ontheffing.
Er is hier geen sprake van een definitieve wijziging van het bestemmingsplan, door de afgifte van omgevingsvergunning met ruimtelijke onderbouwing wordt afgeweken van het bestemmingsplan voor maximaal 30 jaar (POV). De onderliggende bestemming wordt niet gewijzigd of aangepast dit is ook niet de intentie. Een vergunning om af te wijken van het bestemmingsplan is een in de wet (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) gegeven mogelijkheid.
- Bewoners zijn niet allemaal persoonlijk op de hoogte gesteld van de plannen. De gemeente heeft de bewoners niet voldoende geïnformeerd.
Artikel 3.10 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht bepaalt dat afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (uniforme openbare voorbereidingsprocedure) van toepassing is op de voorbereiding op de beschikking op de aanvraag om de omgevingsvergunning. Hieruit volgt dat het bestuursorgaan het ontwerp van het te nemen besluit ter inzage legt en dat voorafgaand hieraan kennis wordt gegeven in een huis-aan huisblad. Deze wettelijk voorgeschreven procedure hebben wij gevolgd.
- De conclusie dat er geen volledige m.e.r. procedure hoeft te worden doorlopen is onjuist.
Bij de aanvraag is een vormvrije m.e.r.-beoordeling gevoegd. Uit deze beoordeling volgt dat de activiteit geen aanzienlijke milieueffecten heeft. Een m.e.r. is daarom niet nodig. Ten overvloede merken we nog op dat een zelfs een vormvrije m.e.r.-beoordeling eigenlijk niet vereist was. Een omgevingsvergunning is namelijk geen besluit waarvoor op grond van cat. D9 van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage mogelijk een MER gemaakt moet worden.
- Het plan is in strijd met de agrarische bestemming.
Het is juist dat het plan in strijd is met de agrarische bestemming. De bestemming van de gronden wijzigt niet. Met deze vergunning wordt toestemming verleend om de gronden te gebruiken in

afwijking van de bestemming. Om aan te tonen dat dit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening is een ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag gevoegd.

- *Er wordt niet gemotiveerd waarom van het bestemmingsplan kan worden afgeweken. Voor de motivering verwijzen wij allereerst naar de ruimtelijke onderbouwing. Daarnaast merken we het volgende op:*

Nederland heeft grote ambities ten aanzien van de realisatie van duurzame energie. De taakstelling voor duurzame energie bedraagt 14% in 2020 en 16% in 2023. In 2023 moet dus 16% van het totale jaarlijkse energieverbruik afkomstig zijn uit duurzame energiebronnen. Zonne-energie is één van de bronnen die benut moeten worden om aan die doelstelling te kunnen voldoen. Het project van Powerfield draag bij aan de nationale doelstelling voor het behalen van 14% hernieuwbare energie in 2020.

De ruimte voor glastuinbouw in Sappemeer is te ruim gebleken, bij het vaststellen van de brochure voor het bestemmingsplan Buitengebied zijn hiervoor door college en de raad beleidskeuzes gemaakt. Om de inzet van duurzame energie te stimuleren zullen er in het buitengebied geschikte locaties gezocht worden voor kleine en grote zonnepanelen weides. De gekozen locatie is hiervoor bij uitstek geschikt en past in deze nieuwe beleidslijn.

- *Het plan is in strijd met de provinciale omgevingsverordening (POV). De provincie heeft haar taakstelling op het gebied van duurzame energie opgenomen in de nieuwe provinciale verordening welke op 8 juli 2016 in werking is getreden. Vanuit de POV volgt dat de plaatsing van een zonnepark niet positief bestemd kan worden in een bestemmingsplan. De reden hiervoor is dat de provincie de realisatie van zonneparken alleen toe wil staan via de zogenaamde maatwerkmethode en om de tijdelijkheid van maximaal 30 jaar te waarborgen. De realisatie van een zonnepark is mogelijk via een omgevingsvergunning met een ruimtelijke onderbouwing waarmee van het bestemmingsplan kan worden afgeweken. Van deze mogelijkheid wordt gebruik gemaakt. Het plan is dus niet in strijd met de provinciale omgevingsverordening.*
- *Zonneparken moeten op zee worden gebouwd in plaats van op land. De aanvraag is voor een zonnepark op land. Op deze aanvraag moet beslist worden. Als het aangevraagde vergunbaar is, moet de vergunning worden verleend.*
- *Het gemeentebestuur heeft een verkeerde inschatting gemaakt van het draagvlak bij de omwonenden. Dit is niet relevant voor de vraag of de vergunning verleend kan worden. Wel willen wij het volgende opmerken: Powerfield heeft aanwonenden en belanghebbenden uitgenodigd voor een informatie avond welke heeft plaats gevonden op 23 februari 2016. Na signalen uit de buurt is besloten een bredere uitnodiging te versturen voor een tweede informatieavond op 10 mei 2016 en deze uitnodiging ook te publiceren in de Regiokrant en het Bokkeblad (gemeente Slochteren). Helaas zijn de aanwonenden van de oneven kant van de Langewijk voor beide avonden niet persoonlijk uitgenodigd.*

Tijdens deze avonden en ten tijde van de terinzagelegging van de ontwerp-omgevingsvergunning was het algemene beeld dat de omgeving in kon stemmen met deze ontwikkeling in haar directe omgeving. Door de ontvangen reacties (insprekers tijdens raadsvergadering en handtekeningenactie) en zienswijzen is dit beeld bijgesteld. Dit betekent dat wij bij de realisering van het zonnepark intensief aandacht moeten besteden aan communicatie met omwonenden.

- Het plangebied is al zwaar getroffen door de gaswinning. Dit heeft de gemeente niet meegewogen bij haar voorgenomen besluit.
In de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is limitatief bepaald op welke gronden de aanvraag kan worden geweigerd. Als een dergelijke weigeringsgrond niet aan de orde is, moet de vergunning worden verleend. Met de gaswinning kan bij de beslissing op de aanvraag geen rekening worden gehouden.
- Het plan is financieel niet levensvatbaar.
In paragraaf 7.2 van de ruimtelijke onderbouwing wordt de "Economische uitvoerbaarheid" van het plan behandeld. Er is geen reden om te twifelen aan de haalbaarheid van het plan. Er is een planschade-overeenkomst gesloten met de initiatiefnemer om financiële risico's als gevolg van planschade voor de gemeente te voorkomen.
- Onduidelijk is waarom er geen belemmeringen zijn op het gebied van de archeologie voor de uitvoering van dit plan.
De bodemingrepen voor de stellingen voor de panelen blijven onder de vrijstellingsgrens van 40 cm. Er geldt geen beperking voor de diepte van palen (voor stellingen) die zonder graafwerkzaamheden in de grond gaan. Waar dieper de grond in wordt gegaan dan 40 cm is archeologisch onderzoek uitgevoerd (voor omvormers en het onderstation). Uit dit onderzoek is naar voren gekomen op deze plekken de grond dusdanig geroerd is dat hier geen verwachtingswaarde archeologie is.
- Het is onduidelijk hoe de conclusie dat het aspect verkeersveiligheid geen belemmering vormt kan worden getrokken uit de stelling dat er "op een heldere dag bij gebundeld licht reflectie van zonlicht op zal kunnen treden".
In paragraaf 5.1 van de ruimtelijke onderbouwing wordt aandacht besteed aan de mogelijke gevolgen van lichtschittering op de verkeersveiligheid. Hier wordt uitgelegd dat als er sprake is van reflectie, deze altijd omhoog gericht zal zijn en daardoor geen gevaar voor de verkeersveiligheid zal opleveren.
- Ten onrechte is in de aanvraag aangegeven dat de zonnepanelen geen geluid produceren. Er zal ook geluidsoverlast kunnen plaatsvinden door de wind.
De zonnepanelen produceren zelf geen geluid. Er is geen reden om te verwachten dat de wind geluidsoverlast zal veroorzaken. Deze ervaring is er ook niet bij andere grootschalige zonneparken.
- De conclusie dat "de natuurwaarde in het plangebied gekarakteriseerd kan worden als laag" kan geen stand houden nu de eigenaar van het zonnepark voornemens is om schapen te laten grazen onder de zonnepanelen.
Het laten grazen van schapen heeft geen gevolg voor de natuurwaarde van het gebied.
- Het is zeer de vraag of het project bijdraagt aan duurzaamheid.
Het project draagt bij aan de nationale doelstelling voor het behalen van 14% duurzame energie in 2020. Wij hebben geen reden om aan te nemen dat dit project niet bijdraagt aan het behalen van deze duurzaamheidsdoelstelling.
- Er bestaat onduidelijkheid over de mogelijke bouw van een fabriek voor zonnepanelen.
Er moet beslist worden op hetgeen is aangevraagd. Dit is enkel een zonnepark. De eventuele bouw van een fabriek is niet meegewogen bij de beslissing op de aanvraag.
- De beweringen van Powerfield dat er maatschappelijk draagvlak is voor het zonnepark zijn nergens op gebaseerd.

Beweringen van Powerfield over draagvlak liggen niet ten grondslag aan de beslissing op de aanvraag.

- Powerfield heeft bewoners compensatie aangeboden. Dit is een overheidstaak die de gemeente niet aan de initiatiefnemer mag overlaten.

Het bevoegd gezag heeft geen rol gespeeld bij het aanbieden van compensatie door Powerfield. Als er compensatie door Powerfield wordt aangeboden, is dat een particulier initiatief waar de gemeente buiten staat.

Zienswijze 2: mevr. [REDACTED] te Sappemeer

- Bewoners zijn niet allemaal persoonlijk op de hoogte gesteld van de plannen.
Artikel 3.10 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht bepaalt dat afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (uniforme openbare voorbereidingsprocedure) van toepassing is op de voorbereiding op de beschikking op de aanvraag om de omgevingsvergunning. Hieruit volgt dat het bestuursorgaan het ontwerp van het te nemen besluit ter inzage legt en dat voorafgaand hieraan kennis wordt gegeven in een huis-aan huisblad. Deze wettelijk voorgeschreven procedure hebben wij gevolgd.
- De wijze van informeren door Powerfield is niet professioneel.
De wijze waarop Powerfield informatie verstrekt is geen verantwoordelijkheid van de gemeente. Toch willen wij opmerken dat de gemeente wel betrokken is geweest bij een gedeelte van de informatievoorziening richting de omwonenden. Naar aanleiding hiervan zijn bijvoorbeeld twee informatieavonden georganiseerd waarbij ook medewerkers van de gemeente aanwezig waren om vragen te beantwoorden.
- Het zonnepark op Ameland is niet representatief.
Het kan zinvol zijn om te leren van de ervaringen met een ander zonnepark. Dat het nu aangevraagde zonnepark afwijkt van een ander zonnepark, betekent niet dat het nu aangevraagde park niet vergunbaar is.
- Het plan is in strijd met de agrarische bestemming.
Het is juist dat het plan in strijd is met de agrarische bestemming. De bestemming van de gronden wijzigt niet. Met deze vergunning wordt toestemming verleend om de gronden te gebruiken in afwijking van de bestemming. Om aan te tonen dat dit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening is een ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag gevoegd.
- Ik ben direct belanghebbende.
Het ontwerpbesluit heeft ter inzage gelegen. Een ieder kan zienswijzen naar voren brengen naar aanleiding van het ontwerpbesluit, ongeacht of er sprake is van belanghebbendheid.
- Het is onterecht dat alleen bewoners van een aantal percelen nabij het Achterdiep Noordzijde zienswijzen mogen indienen.
Niet alleen bewoners van een aantal percelen nabij het Achterdiep Noordzijde mogen zienswijzen indienen. Een ieder kan zienswijzen naar voren brengen.
- Het is nergens in Europa toegestaan dat een zonnepark grenst aan een woonwijk.
Of het elders in Europa is toegestaan dat een zonnepark in de nabijheid van woonbebouwing wordt gerealiseerd is ons niet bekend, maar dit is niet relevant voor het antwoord op de vraag of het aangevraagde zonnepark vergunbaar is. Het beleid van de provincie Groningen is er juist op gericht om zonneparken bij voorkeur niet los in het buitengebied te realiseren. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan het provinciaal beleid dat inhoudt dat zonneparken niet los in het

landschap gerealiseerd moeten worden, maar dat moet worden aangesloten bij bestaand stedelijk gebied.

- Mij is ten tijde van de aanschaf van de woning toegezegd dat het landelijk karakter van de omgeving ongewijzigd zou blijven.
Er kan niet worden gegarandeerd dat er in de omgeving nooit iets zal veranderen. Het bestemmingsplan bepaalt welke gebruiksmogelijkheden er zijn. Het toegestane gebruik kan enkel wijzigen door een wijziging van het bestemmingsplan of door een vergunning om van het bestemmingsplan af te wijken. Dit laatste is nu aan de orde. Op dit moment heeft het gebied de bestemming 'agrarisch-tuinbouw' dit betekent dat er op een gedeelte van de percelen bij recht kassen van maximaal 9 meter hoog mogen worden gebouwd. Voor de andere percelen geldt dat hierop een wijzigingsbevoegdheid ligt voor de bouw van kassen tot maximaal 9 meter hoog.
- Mijn uitzicht wordt aangetast door meters hoge panelen en een hekwerk, haag of wal.
Het klopt dat uw uitzicht zal veranderen. De percelen waarop het zonnepark wordt gerealiseerd hebben de bestemming 'agrarisch-tuinbouw' dit betekent dat er op een gedeelte van de percelen bij recht kassen van maximaal 9 meter hoog mogen worden gebouwd. Voor de andere percelen geldt dat hierop een wijzigingsbevoegdheid ligt voor de bouw van kassen tot maximaal 9 meter hoog. Onderdeel van de omgevingsvergunning is een landschappelijke inpassing welke is getoetst en goedgekeurd door de provincie en de welstandscommissie.
- Het landelijk karakter van wordt vernietigd door dit plan.
Het karakter zal veranderen ten opzichten van het huidige feitelijke gebruik van de gronden. Maar wij zijn het niet eens met de stelling dat het landelijk karakter vernietigd zal worden.
- Er zal geluidsoverlast plaatsvinden door de wind en door lawaai door opwarming en afkoeling van de panelen.
Opwarming en afkoeling zal geen geluidsoverlast veroorzaken. Er is ook geen reden om te verwachten dat de wind geluidsoverlast zal veroorzaken. Deze ervaring is er ook niet bij andere grootschalige zonneparken.
- Er zal overlast door schittering en spiegeling van de panelen zijn
Op een licht bewolkte dag zal er geen sprake zijn van reflectie. Op een heldere dag wel. Op de dag dat de zon het hoogst staat is de instralingshoek 61,2 graden. Ten aanzien van reflectie geldt voor gladde oppervlaktes, zoals zonnepanelen, dat de hoek van inval gelijk is aan de hoek van uitval. De panelen worden geplaatst onder een hoek van 15°. Omdat de panelen op het zuiden zijn gericht en de zon nooit vanuit het noorden zal invallen, zal de reflectie nooit naar beneden zijn gericht. De hoek van inval op het paneel $61,2^\circ - 15^\circ = 46,2^\circ$ ten opzichte van het zonnepaneel. De hoek van uitval is dan ook $46,2^\circ$ ten opzichte van het zonnepaneel. De reflectie is altijd omhoog gericht en zal hierdoor geen hinder voor de omgeving veroorzaken. In paragraaf 5.1 van de ruimtelijke onderbouwing is bovenstaande ook gevisualiseerd.
- Mijn woning zal in waarde dalen.
Als de woning in waarde daalt als gevolg van een planologische verslechtering is er een mogelijkheid te verzoeken om planschade. Op dit moment heeft het gebied de bestemming 'agrarisch-tuinbouw'. Dit betekent dat er op een gedeelte van de percelen bij recht kassen van maximaal 9 meter hoog mogen worden gebouwd. Voor de andere percelen geldt dat hierop een wijzigingsbevoegdheid ligt voor de bouw van kassen tot maximaal 9 meter hoog. Bij een planschadeverzoek wordt de maximale planologie (mogelijkheden in het huidige bestemmingsplan) vergeleken met de nieuwe situatie.
- Er zal overlast zijn door bedrijvigheid op het zonnepark

Er is geen reden om aan te nemen dat er sprake van overlast zal zijn als gevolg van het in werking zijn van het zonnepark.

- Er zijn genoeg andere locaties voor een zonnepark
De aanvrager bepaalt waarvoor en voor welke locatie hij vergunning aanvraagt. Op deze aanvraag moeten wij beslissen. Als het aangevraagde vergunbaar is, moeten wij de vergunning verlenen.

Zienswijze 3: de heer [REDACTED] te Sappemeer

- Het plan is in strijd met de agrarische bestemming.
Het is juist dat het plan in strijd is met de agrarische bestemming. De bestemming van de gronden wijzigt niet. Met deze vergunning wordt toestemming verleend om de gronden te gebruiken in afwijking van de bestemming. Om aan te tonen dat dit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening is een ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag gevoegd.
- Ik ben direct belanghebbende.
Het ontwerpbesluit heeft ter inzage gelegen. Een ieder kan zienswijzen naar voren brengen naar aanleiding van het ontwerpbesluit, ongeacht of er sprake is van belanghebbendheid.
- Het landelijk karakter van het gebied, de rust en ruimte wordt geschonden.
Bij de beslissing op de aanvraag is de Inpassing van het plan in het landschap meegewogen. Het plan verhoudt zich tot de omgevingskenmerken en sluit aan bij de aanwezige dragende ruimtelijke structuren. De rust in het gebied zal niet ernstig verstoord worden.
- De flora en fauna wordt geschonden.
Zoals in de ruimtelijke onderbouwing staat is er een onderzoek gedaan waarbij is getoetst aan de Flora- en faunawet. Geconcludeerd wordt dat de natuurwaarde in het plangebied gekarakteriseerd wordt als laag en dat het aspect flora en fauna de uitvoerbaarheid van het project niet in de weg staat. In de landschappelijke inpassing is ook veel aandacht geweest voor diversiteit in flora en fauna. Om dit te borgen word er een groene zone rondom het park gecreëerd van minimaal 9 meter breed.
- De openbaarheid van informatie aan alle omwonenden en de hele gemeente wordt geschonden.
Van het ontwerpbesluit is kennis gegeven. Een ieder is in de gelegenheid gesteld om zienswijzen naar voren te brengen. Onduidelijk is waarom de openbaarheid van Informatie aan omwonenden en de hele gemeente zou worden geschonden.
- Er is overlast door schittering van de panelen.
Op een licht bewolkte dag zal er geen sprake zijn van reflectie. Op een heldere dag wel. Op de dag dat de zon het hoogst staat is de instralingshoek 61,2 graden. Ten aanzien van reflectie geldt voor gladde oppervlaktes, zoals zonnepanelen, dat de hoek van inval gelijk is aan de hoek van uitval. De panelen worden geplaatst onder een hoek van 15°. Omdat de panelen op het zuiden zijn gericht en de zon nooit vanuit het noorden zal invallen, zal de reflectie nooit naar beneden zijn gericht. De hoek van inval op het paneel $61,2^\circ - 15^\circ = 46,2^\circ$ ten opzichte van het zonnepaneel. De hoek van uitval is dan ook $46,2^\circ$ ten opzichte van het zonnepaneel. De reflectie is altijd omhoog gericht en zal hierdoor geen hinder voor de omgeving veroorzaken. In paragraaf 5.1 van de ruimtelijke onderbouwing is bovenstaande ook gevisualiseerd.
- Er is geluidsoverlast door de wind die door de panelen raast.
Er is ook geen reden om te verwachten dat de wind geluidsoverlast zal veroorzaken. Deze ervaring is er ook niet bij andere grootschalige zonneparken.
- Vrij uitzicht, woongenot en leefbaarheid wordt geschonden.

Er is veel zorg besteed aan de landschappelijke inpassing. Gezien de inpassing, de afstand van de woningen tot de zonnepanelen en de beperkte hinderaspecten zijn wij van oordeel dat er geen sprake is van een onevenredige beperking van het uitzicht of van een onevenredige aantasting van het woongenot en leefbaarheid.

- De zorgplicht naar mij als inwoner wordt geschonden.
Het is ons niet duidelijk op welke wijze de zorgplicht zou worden geschonden.

Zienswijze 4 : de heer [REDACTED] te Sappemeer

- Het plan is in strijd met de vastgestelde uitgangspunten voor de herziening van het bestemmingsplan Buitengebied. Een ontwikkeling als deze kan alleen middels een eigen bestemmingsplan op maat worden gerealiseerd volgens deze uitgangspunten
De raad heeft in het keuzedocument welke voorlag in de raadsvergadering van 24 augustus 2015 er voor gekozen om de gronden te bestemmen als zoekgebied voor zonneparken. De keuzes van de raad in het keuzedocument zijn overgenomen en verwerkt in de brochure buitengebied welke is vastgesteld op 18 april 2016 Deze ontwikkeling is dus in overeenstemming met de uitgangspunten voor de herziening van het bestemmingsplan Buitengebied.
- De raad heeft aangegeven dat de bestaande tuinbouwbestemming gewijzigd dient te worden in een agrarische onbebouwde bestemming.
De ruimte voor glastuinbouw in Sappemeer is te ruim gebleken, bij het vaststellen van de brochure voor het bestemmingsplan Buitengebied zijn hiervoor door college en de raad beleidskeuzes gemaakt. Om de inzet van duurzame energie te stimuleren zullen er in het buitengebied geschikte locaties gezocht worden voor kleine en grote zonnepanelen weides. In het keuzedocument voor het nieuwe bestemmingsplan buitengebied welke voorlag op 24 augustus 2015 heeft de raad er voor gekozen om deze gronden aan te wijzen als zoekgebied voor zonneparken.
- Op 26 april 2011 heeft een opiniërende raadsvergadering plaatsgevonden. In de agenda en de notulen zie ik geen akkoord van de raad om de raad buiten spel te zetten bij de besluitvorming rond het zonnepark.
De gemeenteraad op 26 april 2011 een 'algemene verklaring van geen bedenkingen' vastgesteld. Deze vvgb is van toepassing tenzij er sprake is van gebiedsrichting zoals hier het geval is. De algemene vvgb is vervolgens wel van toepassing bij een gebiedsontwikkeling waarvoor een recent ruimtelijk kader is vastgesteld door de raad. In het keuzedocument en de brochure ,welke in het kader van de ontwikkeling van het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied zijn benoemd, heeft de raad hiermee vastgesteld mee te willen werken aan de realisatie van zonnepanelen weides onder andere in het plangebied waarop deze aanvraag betrekking heeft. Daarom is de algemene verklaring van geen bedenkingen hier van toepassing.
- Als er planschadeclaims komen zal Powerfield de claims mogelijk niet kunnen betalen.
De gemeente is verantwoordelijk voor de betaling van geleden planschade. Deze kosten kan de gemeente vervolgens verhalen op de partij met wie zij een planschade-overeenkomst heeft gesloten.
- De gemeente loopt met dit project financiële risico's.
Er is geen reden om te twifelen aan de economische haalbaarheid van het project. Er is geen sprake van onacceptabele risico's.
- Op welke locatie zal de zonnepanelenfabriek worden gebouwd?

De eventuele realisatie van een zonnepanelenfabriek speelt geen rol bij de beslissing op de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het zonnepanelenpark.

- In het besluit staat dat het aannemelijk is dat het plan voldoet aan het Bouwbesluit 2012 en aan de bouwverordening. Het is onvoldoende dat slechts "aannemelijk" is dat voldaan wordt. *Er is zorgvuldig getoetst aan het Bouwbesluit 2012 en aan de bouwverordening en er zijn geen strijdigheden geconstateerd. Uiteindelijk is het de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer om er zorg voor te dragen dat conform de regelgeving wordt gebouwd. De gebruikte bewoordingen zijn hiermee in lijn en zijn gebruikelijk en geaccepteerd in de rechtspraak.*
- De welstandscommissie Libau geeft aan dat het plan aan de redelijke eisen kan voldoen als de nadere uitwerking van het plan ter beoordeling wordt voorgelegd. Libau geeft in hoofdzaak een positief advies. Dit is onzorgvuldig. Dit advies kan niet aan de besluitvorming ten grondslag worden gelegd.

De initiatiefnemer heeft navolging gegeven aan de suggesties van Libau en heeft nadere invulling gegeven aan de door Libau goedgekeurde hoofdopzet van het plan. In haar nader advies van 21 september 2016 heeft Libau geadviseerd dat het plan niet in strijd is met de redelijke eisen van welstand. Dit advies maakt onderdeel uit van dit besluit.

- De afweging dat het belang van het plan kan opwegen tegen de belangen van derden wordt niet nader toegelicht.

Het is bekend wat de belangen van de omwonenden zijn. Het gaat hierbij vooral om uitzicht, woongenot en hinderaspecten. Afgewogen is in hoeverre deze belangen geschaad worden en of deze belangen zwaarder wegen dan de belangen die gediend zijn bij de realisatie van het zonnepanelenpark. Bij de laatste belangen moet behalve aan het belang van de initiatiefnemer ook gedacht worden aan het maatschappelijke belang van duurzaamheid, van werkgelegenheid en het tegengaan van klimaatverandering. Geconcludeerd is dat het belang van het plan kan opwegen tegen de belangen van derden.

Zienschijze 5: de heer ████████ te Froombosch

- De zonnepanelen maken een ernstige inbreuk op het karakteristieke open bultengebied. Het cultuurhistorisch landschap wordt verpest. *Bij de beslissing op de aanvraag is de inpassing van het plan in het landschap meegewogen. Hier is veel aandacht aan besteed. Het plan verhoudt zich tot de omgevingskenmerken en sluit aan bij de aanwezige dragende ruimtelijke structuren.*
- Er zijn mogelijkheden om een rundveehouderij te stichten en het is algemeen bekend dat koeien er onrustig van worden. *Een mogelijkheid om een rundveehouderij op te richten staat de verlening van deze vergunning niet in de weg. Wij hebben getoetst of het gevraagde vergunbaar is, waarbij een belangrijke conclusie is dat het plan niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Het is ons ook niet bekend dat de aanwezigheid van zonnepanelen tot gevolg heeft dat koeien onrustig worden.*
- Er zijn genoeg andere gebieden waar dit project gerealiseerd kan worden. *De aanvrager bepaalt waarvoor en voor welke locatie hij vergunning aanvraagt. Op deze aanvraag moeten wij beslissen. Als het aangevraagde vergunbaar is, moeten wij de vergunning verlenen.*

Zienschijze 6: de heer ████████ te Sappemeer

- Ik ben als omwonende niet geïnformeerd over het plan om een zonnepanelenpark op te richten.

Artikel 3.10 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht bepaalt dat afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (uniforme openbare voorbereidingsprocedure) van toepassing is op de voorbereiding op de beschikking op de aanvraag om de omgevingsvergunning. Hieruit volgt dat het bestuursorgaan het ontwerp van het te nemen besluit ter inzage legt en dat voorafgaand hieraan kennis wordt gegeven in een huis-aan huisblad. Deze wettelijk voorgeschreven procedure hebben wij gevolgd.

- Door het zonnepanelenpark zal de openheid van het landschap verloren gaan. Dit is strijd met de uitgangspunten voor de herziening van het bestemmingsplan Buitengebied.
De raad heeft in het keuzedocument welke voorlag in de raadsvergadering van 24 augustus 2015 er voor gekozen om de gronden te bestemmen als zoekgebied voor zonneparken. De keuzes van de raad in het keuzedocument zijn overgenomen en verwerkt in de brochure buitengebied welke is vastgesteld op 18 april 2016 Deze ontwikkeling is dus in overeenstemming met de uitgangspunten voor de herziening van het bestemmingsplan Buitengebied.
- Ik heb weinig vertrouwen in de compensatie die de initiatiefnemer aanbiedt.
De gemeente speelt geen rol in compensatie die wordt aangeboden door de initiatiefnemer.
- De maatschappelijke meerwaarde ontbreekt.
*Voor de motivering verwijzen wij allereerst naar de ruimtelijke onderbouwing. Daarnaast merken we het volgende op:
Nederland heeft grote ambities ten aanzien van de realisatie van duurzame energie. De taakstelling voor duurzame energie bedraagt 14% in 2020 en 16% in 2023. In 2023 moet dus 16% van het totale jaarlijkse energieverbruik afkomstig zijn uit duurzame energiebronnen. Zonne-energie is één van de bronnen die benut moeten worden om aan die doelstelling te kunnen voldoen. Het project van Powerfield draag bij aan de nationale doelstelling voor het behalen van 14% hernieuwbare energie in 2020.*
- De kans bestaat dat de gemeente voor de kosten opdraait.
Er is geen reden om te twijfelen aan de economische haalbaarheid van het project. Er is geen sprake van onacceptabele risico's.

Zienswijze 7: de heer [REDACTED] te Hoogezand

- Het klopt niet dat er geen belangstelling is van de zijde van de (glas)tuinbouw.
*Ons college heeft gezien de ontwikkelingen in de afgelopen tien tot vijftien jaar, er momenteel klaarblijkelijk geen behoefte (meer) is aan de bouw van kassen in het gebied Sappemeer-Noord. De eigenaren van deze percelen hebben inmiddels allen een schrijven ontvangen waarin is aangegeven binnen welke termijn zij nog gebruik kunnen maken van de huidige bestemming. Op dit moment zijn wij met een aantal grondeigenaren in gesprek, het geeft ons geen reden het bestaande beeld bij te stellen.
De raad heeft in het keuzedocument, welke voorlag in de raadsvergadering van 24 augustus 2015, ervoor gekozen om de gronden te bestemmen als zoekgebied voor zonneparken.*
- Ik verzoek u om voor K680 en K681 het geldende bestemmingsplan Glas(tuinbouw) te handhaven en daar geen omgevingsvergunning te verlenen voor het oprichten van zonnepanelen.
Deze percelen zijn in het bezit van een agrariër welke een overeenkomst heeft afgesloten met Powerfield.
- Betrek het gebied ten noorden van de Lodijck ook bij het voornemen om een vergunning te

verlenen voor het oprichten van een Zonnepark en daarover met de fusie gemeente Slochteren in overleg te gaan.

Het zonnepark is geen project van de gemeente Hoogezand-Sappemeer. Het is een project van een marktpartij welke over deze locatie overeenstemming heeft bereikt met de grondeigenaren.

Zienswijze 8: Fam. ██████████ te Sappemeer

- Hoe is het mogelijk om een zonnepark aan te leggen in een bebouwde kom waar uitsluitend woningen gesitueerd staan?
Het park wordt niet gerealiseerd op gronden waar woningen gesitueerd staan. Het komt wel in de nabijheid van woningen.
- Het mag niet. In Nederland en in het buitenland ziet u dit niet.
Voor de beslissing op de aanvraag is het niet relevant wat in het buitenland wel of niet is toegestaan. Wij hebben getoetst of het gevraagde vergunbaar is, waarbij een belangrijke conclusie is dat het plan niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening.
- Waarom juist deze locatie?
De aanvrager bepaalt waarvoor en voor welke locatie hij vergunning aanvraagt. Op deze aanvraag moeten wij beslissen. Als het aangevraagde vergunbaar is, moeten wij de vergunning verlenen.
- Ons woon- en leefgebied zal sterk aangetast worden.
Er is veel zorg besteed aan de landschappelijke inpassing. Gezien de inpassing, de afstand van de woningen tot de zonnepanelen en de beperkte hinderaspecten zijn wij van oordeel dat er geen sprake is van een onevenredige beperking van het uitzicht of van een onevenredige aantasting van het woongenot en leefbaarheid.
- De groene stroom is te duur en niet groen.
Dit is geen overweging bij de beslissing op de aanvraag.
- Het plan levert geen arbeidsplaatsen op.
Het is ons niet duidelijk waar deze bewering op gebaseerd is.
- De panelen zullen schitteren en weerkaatsen.
Op een licht bewolkte dag zal er geen sprake zijn van reflectie. Op een heldere dag wel. Op de dag dat de zon het hoogst staat is de instralingshoek 61,2 graden. Ten aanzien van reflectie geldt voor gladde oppervlaktes, zoals zonnepanelen, dat de hoek van inval gelijk is aan de hoek van uitval. De panelen worden geplaatst onder een hoek van 15°. Omdat de panelen op het zuiden zijn gericht en de zon nooit vanuit het noorden zal invallen, zal de reflectie nooit naar beneden zijn gericht. De hoek van inval op het paneel $61,2^\circ - 15^\circ = 46,2^\circ$ ten opzichte van het zonnepaneel. De hoek van uitval is dan ook $46,2^\circ$ ten opzichte van het zonnepaneel. De reflectie is altijd omhoog gericht en zal hierdoor geen hinder voor de omgeving veroorzaken. In paragraaf 5.1 van de ruimtelijke onderbouwing is bovenstaande ook gevisualiseerd.
- Ons uitzicht wordt verpest.
Het uitzicht zal veranderen. Dit is onderdeel van de landschappelijke inpassing van het plan.
- Het plan is in strijd met de agrarische bestemming.
Het is juist dat het plan in strijd is met de agrarische bestemming. De bestemming van de gronden wijzigt niet. Met deze vergunning wordt toestemming verleend om de gronden te gebruiken in afwijking van de bestemming. Om aan te tonen dat dit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening is een ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag gevoegd.

- Wij, als bewoners van de Langewijk hebben geen formele uitnodiging ontvangen van de gemeente.
Artikel 3.10 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht bepaalt dat afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (uniforme openbare voorbereidingsprocedure) van toepassing is op de voorbereiding op de beschikking op de aanvraag om de omgevingsvergunning. Hieruit volgt dat het bestuursorgaan het ontwerp van het te nemen besluit ter inzage legt en dat voorafgaand hieraan kennis wordt gegeven in een huis-aan huisblad. Deze wettelijk voorgeschreven procedure hebben wij gevolgd.
- Het landelijk karakter van het gebied, de rust en ruimte wordt geschonden.
Bij de beslissing op de aanvraag is de inpassing van het plan in het landschap meegewogen. Het plan verhoudt zich tot de omgevingskenmerken en sluit aan bij de aanwezige dragende ruimtelijke structuren. De rust in het gebied zal niet ernstig verstoord worden.
- De flora en fauna wordt geschonden.
Zoals in de ruimtelijke onderbouwing staat is er een onderzoek gedaan waarbij is getoetst aan de Flora- en faunawet. Geconcludeerd wordt dat de natuurwaarde in het plangebied gekarakteriseerd wordt als laag en dat het aspect flora en fauna de uitvoerbaarheid van het project niet in de weg staat. In de landschappelijke inpassing is ook veel aandacht geweest voor diversiteit in flora en fauna. Om dit te borgen word er een groene zone rondom het park gecreëerd van minimaal 9 meter breed.
- De openbaarheid in geheel Hoogezand-Sappemeer wordt verzuimd.
Van het ontwerpbesluit is kennis gegeven. Een ieder is in de gelegenheid gesteld om zienswijzen naar voren te brengen. Onduidelijk is waarom de openbaarheid in geheel Hoogezand-Sappemeer zou worden verzuimd.

Zienswijze 9: Handtekeningenlijst bewoners c.q. belanghebbenden van Achterdiep en Langewijk

- Het plan is in strijd met de agrarische bestemming. De agrarische bestemming moet gehandhaafd blijven.
Het is juist dat het plan in strijd is met de agrarische bestemming. De bestemming van de gronden wijzigt niet. Met deze vergunning wordt toestemming verleend om de gronden te gebruiken in afwijking van de bestemming. Om aan te tonen dat dit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening is een ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag gevoegd.
- De bewoners van de Langewijk moeten bij de plannen betrokken worden.
Artikel 3.10 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht bepaalt dat afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (uniforme openbare voorbereidingsprocedure) van toepassing is op de voorbereiding op de beschikking op de aanvraag om de omgevingsvergunning. Hieruit volgt dat het bestuursorgaan het ontwerp van het te nemen besluit ter inzage legt en dat voorafgaand hieraan kennis wordt gegeven in een huis-aan huisblad. Deze wettelijk voorgeschreven procedure hebben wij gevolgd.
- Wij eisen meer respect en democratie voor onze wijk, gronden, flora en fauna.
Bij de besluitvorming is zorgvuldig gekeken naar de verschillende omgevingsfactoren en naar de landschappelijke inpasbaarheid. Van een gebrek aan respect is geen sprake. Wat betreft de democratie merken wij op dat wij gebonden zijn aan de procedurele regels die rechtstreeks voortvloeien uit de wet.
- We willen niet dat de omgeving wordt verpest als gevolg van precedentwerking van dit plan.

Wij vrezen geen precedentwerking. Dit specifieke plan op deze specifieke locatie is uniek. Als er in de toekomst een ander plan voor een zonnepark is, zal dat plan worden beoordeeld met inachtneming van de concrete omstandigheden van dat geval.

Zienswijze 10: de heer [REDACTED] en mevrouw [REDACTED] te Froombosch

- De aanleg van het zonnepark leidt tot een onnodige besteding van gemeenschapsgeld. Het is daarom maatschappelijk niet verantwoord dat de gemeente hier medewerking aan verleend. *Het project van Powerfield draag bij aan de nationale doelstelling voor het behalen van 14% hernieuwbare energie in 2020. Wij delen de mening dat er sprake is van onnodige besteding van gemeenschapsgeld dan ook niet. Wij wijzen er op dat het park niet door de gemeente wordt betaald, maar door de initiatiefnemer. Eventuele subsidies worden niet door de gemeente verstrekt.*
- Ons uitzicht wordt ernstig verstoord. *Het uitzicht zal veranderen. Dit is onderdeel van de landschappelijke inpassing van het plan.*
- Onze woning wordt "Ingebouwd". *Door de realisatie van het zonnepark wordt de woning niet ingebouwd in de zin dat er pal tegen de woning aan gebouwd wordt. Het zonnepark wordt gebouwd op afstand van de woningen.*
- Over aanwonenden in gemeente Slochteren wordt in het besluit niet gesproken, terwijl de impact van het zonnepark niet ophoudt bij de huidige gemeentegrens. *Er is geen onderscheid gemaakt tussen mensen die in Hoogezand-Sappemeer en in Slochteren wonen.*

Zienswijze 11: de heer [REDACTED] te Sappemeer

- Wij vragen ons af in hoeverre een investering in zonnepanelen gerechtvaardigd is. *De investeringen in het park worden gedaan door de initiatiefnemer, niet door de gemeente. De aanvrager bepaalt wat hij aanvraagt. Het project van Powerfield draag bij aan de nationale doelstelling voor het behalen van 14% hernieuwbare energie in 2020.*
- De compensatieregeling voortvloeiend uit de aardbevingsschade wordt een lege huls omdat het zonnepark alle beschikbare opslagruimte van de gewonnen energie opeist. *De compensatieregeling is geen toetsingsgrond bij de beslissing op de aanvraag om omgevingsvergunning.*
- Waarom deze locatie? *De aanvrager bepaalt waarvoor en voor welke locatie hij vergunning aanvraagt. Op deze aanvraag moeten wij beslissen. Als het aangevraagde vergunbaar is, moeten wij de vergunning verlenen.*
- De panelen zullen schitteren. *Op een licht bewolkte dag zal er geen sprake zijn van reflectie. Op een heldere dag wel. Op de dag dat de zon het hoogst staat is de instralingshoek 61,2 graden. Ten aanzien van reflectie geldt voor gladde oppervlaktes, zoals zonnepanelen, dat de hoek van inval gelijk is aan de hoek van uitval. De panelen worden geplaatst onder een hoek van 15°. Omdat de panelen op het zuiden zijn gericht en de zon nooit vanuit het noorden zal invallen, zal de reflectie nooit naar beneden zijn gericht. De hoek van inval op het paneel $61,2^\circ - 15^\circ = 46,2^\circ$ ten opzichte van het zonnepaneel. De hoek van uitval is dan ook $46,2^\circ$ ten opzichte van het zonnepaneel. De reflectie is altijd omhoog gericht en zal hierdoor geen hinder voor de omgeving veroorzaken. In paragraaf 5.1 van de ruimtelijke onderbouwing is bovenstaande ook gevisualiseerd.*

- Ons uitzicht en woongenot wordt aangetast.
Het uitzicht zal veranderen. Dit is onderdeel van de landschappelijke inpassing van het plan. Er is veel zorg besteed aan de landschappelijke inpassing. Gezien de inpassing, de afstand van de woningen tot de zonnepanelen en de beperkte hinderaspecten zijn wij van oordeel dat er geen sprake is van een onevenredige beperking van het uitzicht of van een onevenredige aantasting van het woongenot.
- Mijn woning zal in waarde dalen.
Als de woning in waarde daalt als gevolg van een planologische verslechtering is er een mogelijkheid te verzoeken om planschade.
- De hoogte van de compensatie staat in geen verhouding tot de geleden schade.
De compensatie wordt geboden door de initiatiefnemer. De gemeente staat hier buiten.

Zienswijze 12: namens Team Langewijk/Achterdiep, mevrouw [REDACTED] te Sappemeer

- Het plan is desastreus voor onze wijk
In het plan wordt veel aandacht besteed aan de landschappelijke inpassing. Tevens is het plan voorzien van een ruimtelijke onderbouwing. Het is niet onze verwachting dat het zonnepark grote nadelige gevolgen heeft voor de wijk.
- Niet alle omwonenden zijn geïnformeerd over de plannen
Artikel 3.10 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht bepaalt dat afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (uniforme openbare voorbereidingsprocedure) van toepassing is op de voorbereiding op de beschikking op de aanvraag om de omgevingsvergunning. Hieruit volgt dat het bestuursorgaan het ontwerp van het te nemen besluit ter inzage legt en dat voorafgaand hieraan kennis wordt gegeven in een huis-aan huisblad. Deze wettelijk voorgeschreven procedure hebben wij gevolgd.
- Zonneparken horen niet in de buurt van bebouwing te worden geplaatst, de gemeente moet een andere plek kiezen.
Het beleid van de provincie Groningen is erop gericht om zonneparken bij voorkeur niet los in het buitengebied te realiseren. Middels de ruimtelijke onderbouwing is aangetoond dat het plan inpasbaar is. Het is aan de aanvrager om te bepalen welke locatie hij kiest voor zijn initiatief en voor welke locatie hij een aanvraag om omgevingsvergunning doet.
- Zonneparken zijn niet rendabel.
In paragraaf 7.2 van de ruimtelijke onderbouwing wordt de "Economische uitvoerbaarheid" van het plan behandeld. Er is geen reden om te twijfelen aan de haalbaarheid van het plan. Er is een planschade-overeenkomst gesloten met de initiatiefnemer om financiële risico's als gevolg van planschade voor de gemeente te voorkomen.
- Onze woningen zullen dalen in waarde.
Als een woning in waarde daalt als gevolg van een planologische verslechtering is er een mogelijkheid te verzoeken om planschade. Op dit moment heeft het gebied de bestemming 'agrarisch-tuinbouw'. Dit betekent dat er op een gedeelte van de percelen bij recht kassen van maximaal 9 meter hoog mogen worden gebouwd. Voor de andere percelen geldt dat hierop een wijzigingsbevoegdheid ligt voor de bouw van kassen tot maximaal 9 meter hoog. Bij een planschadeverzoek wordt de maximale planologie (mogelijkheden in het huidige bestemmingsplan) vergeleken met de nieuwe situatie.
- Het plan is ongezonder en milieuvervuilend

Ons is niet duidelijk waarom er gevreesd wordt dat het plan gevaar oplevert voor de gezondheid. Deze vrees hebben wij niet. Het plan is niet of nauwelijks milieuvriendelijk. Het is een activiteit die in het Besluit omgevingsrecht niet is aangewezen als een activiteit die belangrijke nadelige milieugevolgen kan hebben.

- Er is sprake van horizonvervuiling.
Het uitzicht zal veranderen. Dit is onderdeel van de landschappelijke inpassing van het plan. Er is veel zorg besteed aan de landschappelijke inpassing. Gezien de inpassing, de afstand van de woningen tot de zonnepanelen en de beperkte hinderaspecten zijn wij van oordeel dat er geen sprake is van een onevenredige beperking van het uitzicht
- Flora en fauna wordt aangetast
Zoals in de ruimtelijke onderbouwing staat is er een onderzoek gedaan waarbij is getoetst aan de Flora- en faunawet. Geconcludeerd wordt dat de natuurwaarde in het plangebied gekarakteriseerd wordt als laag en dat het aspect flora en fauna de uitvoerbaarheid van het project niet in de weg staat. In de landschappelijke inpassing is ook veel aandacht geweest voor diversiteit in flora en fauna. Om dit te borgen wordt er een groene zone rondom het park gecreëerd van minimaal 9 meter breed.

Zienswijze 13: de heer [REDACTED] te Sappemeer

- Door de resonantie van de staalconstructie kan er een irritant geluid ontstaan.
De zonnepanelen produceren zelf geen geluid. Er is geen reden om te verwachten dat de wind geluidsoverlast zal veroorzaken. Deze ervaring is er ook niet bij andere grootschalige zonneparken.
- De afstand tot mijn woning is te klein. Kan dit wel volgens de geldende milieuregelgeving?
De milieuregelgeving staat niet aan de realisatie van het zonnepark in de weg. Voor het park gelden geen vaste afstandseisen. Er is geen reden om te verwachten dat er milieuregels overtreden zullen worden.
- De waarde van de woning zal dalen.
Als de woning in waarde daalt als gevolg van een planologische verslechtering is er een mogelijkheid te verzoeken om planschade. Op dit moment heeft het gebied de bestemming 'agrarisch-tuinbouw'. Dit betekent dat er op een gedeelte van de percelen bij recht kassen van maximaal 9 meter hoog mogen worden gebouwd. Voor de andere percelen geldt dat hierop een wijzigingsbevoegdheid ligt voor de bouw van kassen tot maximaal 9 meter hoog. Bij een planschadeverzoek wordt de maximale planologie (mogelijkheden in het huidige bestemmingsplan) vergeleken met de nieuwe situatie.
- Waarom is niet voor een andere locatie gekozen?
De locatie is gekozen door de initiatiefnemer, niet door de gemeente.
- De communicatie vanuit Powerfield was summier.
De wijze waarop Powerfield informatie verstrekt is geen verantwoordelijkheid van de gemeente. Toch willen wij opmerken dat de gemeente wel betrokken is geweest bij een gedeelte van de informatievoorziening richting de omwonenden. Naar aanleiding hiervan zijn bijvoorbeeld twee informatieavonden georganiseerd waarbij ook medewerkers van de gemeente aanwezig waren om vragen te beantwoorden.
- Is het zonnepark wel duurzaam en rendabel?

Het project draagt bij aan de nationale doelstelling voor het behalen van 14% duurzame energie in 2020. Wij hebben geen reden om aan te nemen dat dit project niet bijdraagt aan het behalen van deze duurzaamheidsdoelstelling.

In paragraaf 7.2 van de ruimtelijke onderbouwing wordt de "Economische uitvoerbaarheid" van het plan behandeld. Er is geen reden om te twijfelen aan de haalbaarheid van het plan. Er is een planschade-overeenkomst gesloten met de Initiatiefnemer om financiële risico's als gevolg van planschade voor de gemeente te voorkomen.

- Schitteringen van de panelen kunnen overlast veroorzaken.
Op een licht bewolkte dag zal er geen sprake zijn van reflectie. Op een heldere dag wel. Op de dag dat de zon het hoogst staat is de instralingshoek 61,2 graden. Ten aanzien van reflectie geldt voor gladde oppervlaktes, zoals zonnepanelen, dat de hoek van inval gelijk is aan de hoek van uitval. De panelen worden geplaatst onder een hoek van 15°. Omdat de panelen op het zuiden zijn gericht en de zon nooit vanuit het noorden zal invallen, zal de reflectie nooit naar beneden zijn gericht. De hoek van inval op het paneel $61,2^\circ - 15^\circ = 46,2^\circ$ ten opzichte van het zonnepaneel. De hoek van uitval is dan ook $46,2^\circ$ ten opzichte van het zonnepaneel. De reflectie is altijd omhoog gericht en zal hierdoor geen hinder voor de omgeving veroorzaken. In paragraaf 5.1 van de ruimtelijke onderbouwing is bovenstaande ook gevisualiseerd.
- Waarom is er geen rekening gehouden met locatie, uitvoering en financiën?
De locatie is door de initiatiefnemer gekozen. Hiermee wordt wel uitvoering gegeven aan het provinciaal beleid dat inhoudt dat zonneparken niet los in het landschap gerealiseerd moeten worden, maar dat moet worden aangesloten bij bestaand stedelijk gebied.

Zienswijze 14: de heer [REDACTED] te Sappemeer

- Er ontbreekt een risicoanalyse, zowel financieel als van het productieproces.
*In paragraaf 7.2 van de ruimtelijke onderbouwing wordt de "Economische uitvoerbaarheid" van het plan behandeld. Er is geen reden om te twijfelen aan de haalbaarheid van het plan. Er is een planschade-overeenkomst gesloten met de initiatiefnemer om financiële risico's als gevolg van planschade voor de gemeente te voorkomen.
Een analyse van het productieproces is niet nodig om een beslissing op de aanvraag om omgevingsvergunning te kunnen nemen.*
- Wie betaalt de financiële tegenvaller als het project niet volgens plan verloopt?
De initiatiefnemer is zelf verantwoordelijk voor financiële tegenvallers.
- Is het elektrische transport berekend op een extra vermogen van 103 m w p? of is dit een zorg voor later?
Tennet heeft aangegeven dat er netcapaciteit beschikbaar is op het station in Kropswolde. Hier zal het zonnepark op het net aangesloten worden.
- Wat gebeurt er met het net als er een spanningsdip optreedt door plotselinge bewolking of iets anders, kan de elektriciteit centrale deze spanningsdip adequaat over nemen zonder stroomuitval zodat de gehele omgeving niet zonder stroom komt te zitten?
Omdat er netcapaciteit beschikbaar is zal dit geen consequenties hebben voor de betrouwbaarheid van de levering van stroom voor de omgeving.
- Het is algemeen bekend dat het wonen bij elektriserende leidingen schadelijk is voor de gezondheid, wat doet een gelijkstroom veld van 117 ha met een piek vermogen van 103 megawatt met de gezondheid van de aanwonende mensen?

De bekabeling in het zonnepark is niet anders dan de bekabeling die door de straat loopt. Er wordt beweerd dat mensen klachten krijgen als zij wonen onder de kabels van het hoogspanningsnet. Binnen het park is alleen sprake van laag- en midden spanning in ondergrondse kabels. Er bewust voor gekozen om het onderstation niet in de buurt van bewoning te plaatsen. Vanaf het onderstation zal de elektriciteit ondergronds naar het aansluitpunt in Kropswolde getransporteerd worden om het hier in te voeren in het hoogspanningsnet.

- Wie betaalt de schade aan het geplande bouwwerk als gevolg van aardbevingen?
Dit is een risico van de initiatiefnemer waar de gemeente geen rol in speelt.
- Heeft de grondeigenaar die de grond verhuurd aan Powerfield ook connecties in het bedrijf Powerfield?

Deze vraag is niet relevant voor de beslissing op de aanvraag om omgevingsvergunning.

Zienswijze 15: de heer [REDACTED] te Sappemeer

- De kennisgeving van het ontwerpbesluit voldoet niet aan de vereisten van art. 3:12 eerste lid Awb.
In de kennisgeving is duidelijk aangegeven dat het plan een zonnepark betreft, waar het park gelegen is en welke kadastrale percelen het betreft. Hiermee is voldaan aan het vereiste om de zakelijke inhoud van het plan te vermelden.
- De wethouder heeft in het Dagblad van het Noorden het vermoeden geuit dat er zienswijzen naar voren gebracht zouden worden. Dit is zeer kwalijk en mag niet zonder gevolgen blijven voor de ontwerpvergunning.
Ons is niet duidelijk waarom de uiting van dit vermoeden gevolgen voor de vergunning zou moeten hebben.
- In het ontwerpbesluit is enkel vergunning verleend voor de activiteit "bouwen van een bouwwerk". Het "strijdig gebruik" staat niet in het ontwerpbesluit.
In het dictum in paragraaf 1.2 staat duidelijk dat vergunning (ook) wordt verleend wordt voor de activiteit "gebruik van gronden en bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan". Daarnaast is dit ook duidelijk verwoord in paragraaf 3.2 van de overwegingen.
- Zonneparken los in het buitengebied kunnen alleen worden gerealiseerd door G.S.
Dat is juist. Dit zonnepark sluit echter aan op stedelijk gebied als bedoel in de Omgevingsvisie Provincie Groningen 2016-2020. Het voorgenomen besluit is daarom niet in strijd met het provinciaal beleid.
- Mijn woning zal in waarde dalen.
Als de woning in waarde daalt als gevolg van een planologische verslechtering is er een mogelijkheid te verzoeken om planschade. Op dit moment heeft het gebied de bestemming 'agrarisch-tuinbouw'. Dit betekent dat er op een gedeelte van de percelen bij recht kassen van maximaal 9 meter hoog mogen worden gebouwd. Voor de andere percelen geldt dat hierop een wijzigingsbevoegdheid ligt voor de bouw van kassen tot maximaal 9 meter hoog. Bij een planschadeverzoek wordt de maximale planologie (mogelijkheden in het huidige bestemmingsplan) vergeleken met de nieuwe situatie.
- De zonnepanelen zijn lelijk.
Het plan is getoetst door de welstandscommissie Libau. Er is geadviseerd dat het plan niet in strijd is met de redelijke eisen van welstand. Dit advies hebben wij overgenomen.
- Er zal sprake zijn van schittering.

Op een licht bewolkte dag zal er geen sprake zijn van reflectie. Op een heldere dag wel. Op de dag dat de zon het hoogst staat is de installingshoek 61,2 graden. Ten aanzien van reflectie geldt voor gladde oppervlaktes, zoals zonnepanelen, dat de hoek van inval gelijk is aan de hoek van uitval. De panelen worden geplaatst onder een hoek van 15°. Omdat de panelen op het zuiden zijn gericht en de zon nooit vanuit het noorden zal invallen, zal de reflectie nooit naar beneden zijn gericht. De hoek van inval op het paneel $61,2^\circ - 15^\circ = 46,2^\circ$ ten opzichte van het zonnepaneel. De hoek van uitval is dan ook $46,2^\circ$ ten opzichte van het zonnepaneel. De reflectie is altijd omhoog gericht en zal hierdoor geen hinder voor de omgeving veroorzaken. In paragraaf 5.1 van de ruimtelijke onderbouwing is bovenstaande ook gevisualiseerd.

- Verklaring van geen bedenkingen ontbreekt.

De gemeenteraad op 26 april 2011 een 'algemene verklaring van geen bedenkingen' vastgesteld. Deze vvgb is van toepassing tenzij er sprake is van gebiedsinrichting zoals hier het geval is. De algemene vvgb is vervolgens wel van toepassing bij een gebiedsontwikkeling waarvoor een recent ruimtelijk kader is vastgesteld door de raad. In het keuzedocument en de brochure, welke in het kader van de ontwikkeling van het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied zijn benoemd, heeft de raad hiermee vastgesteld mee te willen werken aan de realisatie van zonnepanelen weides onder andere in het plangebied waarop deze aanvraag betrekking heeft. Daarom is de algemene verklaring van geen bedenkingen hier van toepassing.

- Het zonnepark zal de lichtuitstraling van de bestaande tuinbouw versterken.

Ons is niet duidelijk waarom er sprake zal zijn van het versterken van de lichtuitstraling van de tuinbouw.

De in het plan voorziene schadevergoeding is een lachertje.

Wij vermoeden dat u doelt op de compensatieregeling die in het leven is geroepen door de initiatiefnemer. De gemeente speelt hierin geen rol.

Wij wijzen u op de mogelijkheid om een planschadeverzoek in te dienen. Als de woning in waarde daalt als gevolg van een planologische verslechtering is er een mogelijkheid te verzoeken om planschade. Op dit moment heeft het gebied de bestemming 'agrarisch-tuinbouw'. Dit betekent dat er op een gedeelte van de percelen bij recht kassen van maximaal 9 meter hoog mogen worden gebouwd. Voor de andere percelen geldt dat hierop een wijzigingsbevoegdheid ligt voor de bouw van kassen tot maximaal 9 meter hoog. Bij een planschadeverzoek wordt de maximale planologie (mogelijkheden in het huidige bestemmingsplan) vergeleken met de nieuwe situatie.